

106

Na osnovu čl. 82. stav 4., 92. stav 1., 103. stav 3. i 132. stav 3. Zakona o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

**PRAVILNIK
O USLOVIMA ZA OSNIVANJE I OBAVLJANJE
VETERINARSKJE DJELATNOSTI I NAČINU DODJELE
PODRUČJA DJELOVANJA**

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se uslovi u pogledu prostora, kadra i veterinarsko tehničke opreme za osnivanje veterinarske stanice, klinike, samostalne veterinarske prakse, veterinarske službe i veterinarske ustanove kao i uslovi za obavljanje veterinarske djelatnosti propisane Zakonom o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00) (u daljem tekstu: Zakon) kao i način dodjele područja djelovanja.

**II – POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE ISPUNJENOSTI
USLOVA ZA OBAVLJANJE VETERINARSKJE
DJELATNOSTI**

Član 2.
(Zahtjev za registraciju)

- (1) Veterinarska organizacija, samostalna veterinarska praksa i veterinarska služba ne može početi sa radom dok nadležno ministarstvo ne donese rješenje o ispunjavanju propisanih uslova u pogledu prostora, kadra i veterinarsko-tehničke opreme, a pravna lica ne izvrše upis djelatnosti u sudski registar.
- (2) Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova za objekte iz stava (1) ovog člana podnosi se kantonalnom ministarstvu nadležnom za poslove veterinarstva (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo). Za veterinarsku ustanovu u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH), zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova podnosi se Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo), a za veterinarsku ustanovu koju osniva kanton, nadležnom kantonalnom ministarstvu.
- (3) Uz Zahtjev iz stava (2) ovog člana potrebno je u originalu ili ovjerenoj kopiji priložiti za:
 - a) **veterinarsku stanicu i kliniku:**
 - mišljenje o opravdanosti osnivanja veterinarske stanice ili klinike izdato od Veterinarske komore Federacije BiH,
 - odluku o osnivanju,
 - rješenje o upisu u sudski registar,
 - popis poslova iz člana 91. Zakona koje veterinarska organizacija namjerava obavljati;
 - grafički prikaz rasporeda prostorija i komunikacija između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija.
 - b) **veterinarsku ustanovu:**
 - odluku o osnivanju,
 - saglasnost osnivača na Statut veterinarske ustanove,
 - grafički prikaz rasporeda prostorija i komunikacija između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija,
 - popis poslova iz čl. 96., 97. i 98. Zakona koje veterinarska ustanova namjerava obavljati.

c) samostalnu veterinarsku praksu:

- mišljenje o opravdanosti osnivanja samostalne veterinarske prakse izdato od Veterinarske komore Federacije BiH,
- uvjerenje o državljanstvu BiH,
- dokaz o radnom iskustvu u struci u trajanju od najmanje tri godine,
- kopiju radne knjižice,
- uvjerenje o položenom stručnom ispitu,
- ovjerenu izjavu da pravosnažnom sudskom presudom ili odlukom drugog nadležnog organa nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova veterinarske djelatnosti,
- odobrenje za samostalan rad (licencu),
- za veterinarskog tehničara dokumente iz al. 2,4 i 5 ove tačke,
- grafički prikaz objekta.

d) veterinarsku službu:

- kopiju odluke o osnivanju,
- grafički prikaz rasporeda prostorija i komunikacija između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija,
- popis poslova iz člana 109. Zakona koje veterinarska služba namjerava obavljati.

- (4) Ispunjenost propisanih uslova utvrđuje stručna komisija koju rješenjem imenuje nadležni ministar.
- (5) Rješenje o ispunjavanju propisanih uslova na prijedlog stručne komisije iz stava (4) ovog člana donosi nadležni kantonalni odnosno federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ovisno kojem ministarstvu je upućen zahtjev.
- (6) Odgovorno lice u pravnom licu ili fizičko lice iz stava (3) tačka c) ovog člana obavezno je unaprijed, pisanim putem, obavijestiti kantonalno ministarstvo o datumu početka rada ili o datumu prestanka rada, a kantonalno ministarstvo o tome pisanim putem obavijestiti Federalno ministarstvo.

III - OPĆI USLOVI

Član 3.
(Objekat)

- (1) Objekat za obavljanje veterinarske djelatnosti mora imati zaseban ulaz sa primjerenim prilaznim putem i vidno istaknut natpis sa punim nazivom, adresom, telefonskim brojem i radnim vremenom.
- (2) Uslovi iz stava (1) ovog člana ne odnose se na pravno lice koje ima veterinarsku službu.

Član 4.
(Prostorije)

- (1) Raspored prostorija unutar objekta iz člana 3. ovog Pravilnika i putevi komunikacije između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija, moraju činiti funkcionalnu cjelinu te omogućavati odvajanje čistog od nečistog dijela prostorija, nesmetani rad, sigurnost i kretanje stručnog osoblja i stranaka, kao i zaštitu od neovlaštenog ulaza u radne prostorije.
- (2) U radnim prostorijama pod i zidovi do stropa, osim u prostorijama namijenjenim za administrativne poslove, moraju biti izrađeni od materijala koji se može lako prati i dezinfikovati i ne smiju biti klizavi.
- (3) Prostorije, ovisno o namjeni, sadržaju i obimu posla, moraju biti odgovarajuće veličine, prozračne, suhe i temperirane.
- (4) Prostorije namijenjene skladištenju zagađujućih materija moraju biti uređene u skladu s propisima kojima se reguliše zaštita okoline.

- (5) Prostorija za izolaciju zaraženih i na zarazu sumnjivih životinja mora imati zaseban ulaz i biti pod stalnim nadzorom.
- (6) Prostorije u objektu moraju ispunjavati i sljedeće uslove:
- namjena pojedinih prostorija u objektu mora biti vidno označena na ulaznim vratima svake prostorije;
 - u prostorijama se mora osigurati odvojeno sakupljanje medicinskog otpada, spremanje u odgovarajuće spremnike te privremeno skladištenje u posebno odvojenom prostoru;
 - prostorije moraju biti osvijetljene prirodnim ili vještačkim izvorom svjetlosti;
 - u prostoriji za pregled i liječenje, prostoriji za hirurške zahvate te za intenzivno liječenje mora biti osigurano osvijetljenje od minimalno 500 luksa;
 - zidovi, vrata i prozori u prostorijama u koje se uvode životinje, u laboratoriju i prostoru/prostoriji za čišćenje, pranje i sterilizaciju, moraju biti ravnih i glatkih površina, otpornih na često temeljno čišćenje, pranje i dezinfekciju.

IV-POSEBNI USLOVI

Član 5.

(Veterinarska stanica i samostalna veterinarska praksa)

- (1) Ovisno o vrsti i obimu usluga koje pruža, veterinarska stanica mora imati veterinarsku ambulantu koja ima sljedeće:
- prostoriju za pregled i liječenje životinja;
 - prostor/prostoriju za obavljanje hirurških zahvata na životinjama;
 - prostor/prostoriju za pregled i obavljanje vještačkog osjemenjavanja životinja;
 - prostor/prostoriju za obavljanje laboratorijskih pretraga;
 - prostoriju/prostor za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
 - prostor/prostoriju za instrumente i pribor;
 - prostoriju/prostor za skladištenje lijekova i drugog sanitetskog materijala;
 - prostoriju za veterinarske zaposlenike;
 - sanitarni čvor s kupaonicom za veterinarske zaposlenike;
 - čekaonicu za stranke i životinje;
 - prostoriju za izolaciju životinja;
 - rashlađeni prostor/prostoriju za privremeno odlaganje otpadnih životinjskih materija.
- (2) Veterinarska stanica može imati područnu veterinarsku ambulantu koja mora ispunjavati uslove propisane u stavu (1) ovog člana.
- (3) Za provođenje propisanih mjera (vakcinacija, dijagnostička i druga ispitivanja) radi zaštite zdravlja životinja i ljudi te mjera za otkrivanje, suzbijanje, sprječavanje i iskorjenjivanje zaraznih ili parazitarnih bolesti i zoonoza veterinarska stanica mora imati:
- uveden sistem upravljanja kvalitetom;
 - od kantonalnog ministarstva dodijeljeno područje djelovanja.
- (4) Sistem upravljanja kvalitetom mora biti definisan, dokumentovan, implementiran, kontrolisan, revidiran i kontinuirano unapređivan i mora ispunjavati uslove iz Kodeksa dobre veterinarske prakse Evropske federacije veterinarar.
- (5) Veterinarska stanica mora osigurati obavljanje poslova tokom cijelog dana i noći, s obaveznom dežurinom najmanje jednog diplomiranog veterinarar/doktora veterinarske medicine (u daljem tekstu: veterinar).

- (6) Samostalna veterinarska praksa mora ispunjavati uslove propisane stavom (1) tač. a), e), i) i j).

Član 6.

(Veterinarska služba)

- Veterinarska služba mora imati prostoriju za pregled i liječenje životinja koja se može urediti u odvojenom dijelu proizvodnog objekta ili u posebnom objektu za tu namjenu.
- U prostoriji za pregled i liječenje životinja iz stava (1) ovog člana mogu se nalaziti: prostor za obavljanje laboratorijskih pretraga, prostor za čišćenje, pranje i sterilizaciju te prostor za instrumente i pribor.

Član 7.

(Veterinarska klinika)

- Veterinarska klinika, ovisno o vrsti i obimu usluga koje pruža, mora imati sljedeće:
 - prostorije za pregled i liječenje životinja;
 - hirurški blok sa dvije operacione sale;
 - prostor za pripremu i sterilizaciju instrumenata i pribora;
 - prostor za hiruršku pripremu i pripremu životinja;
 - prostoriju za obavljanje laboratorijskih pretraga;
 - prostorije ili prostor sa opremom za obavljanje RTG, UZ, EKG i endoskopsku dijagnostiku;
 - prostor za intenzivnu njegu životinja s kontrolisanim dovodom kisika, vlage i topline;
 - prostor/prostoriju za čišćenje, pranje i sterilizaciju instrumenata i pribora;
 - prostoriju za čuvanje lijekova i drugog sanitetskog materijala s hladnjakom;
 - sanitarni čvor s kupaonicom;
 - prostoriju za veterinarske zaposlenike i konsultacije sa strankama;
 - čekaonicu za stranke i životinje;
 - prostoriju za izolaciju životinja;
 - prostoriju za privremeno odlaganje otpadnih životinjskih materija;
 - prostoriju za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite.
- Veterinarska klinika registrovana za velike životinje mora imati skladište hrane i stelje.
- Veterinarska klinika dužna je osigurati obavljanje bakterioloških, virusoloških, seroloških, toksikoloških, parazitoloških i drugih pretraga u vlastitom laboratoriju ili putem ugovora s nekom drugom laboratorijom.
- U prostoriji za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite može se nalaziti prostor za intenzivnu njegu životinja s kontrolisanim dovodom kisika, vlage i topline.
- Veterinarska klinika mora osigurati cjelodnevni stalni stručni nadzor nad životinjama u liječenju.

Član 8.

(Centar za reprodukciju u stočarstvu Federacije i Centar za reprodukciju i vještačko osjemenjavanje kantona)

- Centar za reprodukciju u stočarstvu Federacije i Centar za reprodukciju i vještačko osjemenjavanje kantona (u daljem tekstu: Centar) mora biti izgrađen ili izoliran na način koji sprječava kontakt sa drugim životinjama, te mora imati sljedeće:
 - prostor za smještaj životinja;
 - prostoriju za izolaciju životinja s posebnim ulazom;
 - prostoriju za sakupljanje sjemena;
 - prostor/prostoriju za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
 - prostoriju za skladištenje sjemena;
 - prostoriju za skladištenje tečnog dušika ili vanjski rezervoar tečnog dušika;

- g) prostor/prostoriju za pregled i liječenje životinja;
 - h) prostoriju za laboratorijske pretrage, obradu, razrjeđivanje i konzervisanje sjemena;
 - j) prostoriju za veterinarske zaposlenike i konsultacije sa strankama;
 - k) sanitarni čvor s kupaonicom i zahodom;
 - l) garderobu za zaposlenike;
 - m) skladište hrane i stelje.
 - n) administrativne prostorije.
- (2) Prostor za smještaj životinja mora biti fizički odvojen od prostorija za obradu i skladištenje sjemena.
 - (3) U prostorijama za laboratorijske pretrage, obradu, razrjeđivanje i konzervisanje sjemena mora se osigurati temperatura prostorije između 18 i 22 °C, a prozori moraju biti zatamnjani.
 - (4) Prostor za pregled i liječenje velikih životinja može se urediti kao nadstrešnica s vezovima i stojnicom za fiksaciju i pregled velikih životinja.
 - (5) Ispred ulaza mora biti postavljena dezinfekciona barijera za ljude i vozila.

Član 9.

(Veterinarski zavod)

- (1) Objekat veterinarskog zavoda mora imati sljedeće:
 - a) krug oko objekta odvojen od okoline ogradom, sa pristupom za dostavna prijevozna sredstva za uzorke, te uređenu unutrašnjost kruga (betonske podloge, uređene travnate površine i dr.)
 - b) zavisno od broja zaposlenika, prostore za zaposlenike, za odmor, stručnu biblioteku, te prostore za administraciju;
- (2) Veterinarski zavod za obavljanje veterinarske djelatnosti mora imati:
 - a) odjel za veterinarsko javno zdravstvo i
 - b) odjel za zarazne, parazitarne i druge bolesti životinja.
- (3) Odjel za veterinarsko javno zdravstvo iz stava (2) ovog člana čine:
 - a) prostorija za prijem uzoraka
 - b) laboratorije za mikrobiologiju hrane i vode
 - c) laboratorije za mikrobiologiju hrane za životinje
 - d) laboratorije za utvrđivanje rezidua u hrani životinjskog porijekla i drugih biološki aktivnih materija u životinjama
 - e) laboratorij za fizikalno - hemijska ispitivanja.
- (4) Odjel za zarazne, parazitarne i druge bolesti životinja iz stava (2) ovog člana čine:
 - a) prostorija za prijem uzoraka
 - b) laboratorije za dijagnostiku bakterijskih i drugih zaraznih bolesti životinja;
 - c) laboratorij za parazitologiju
 - d) laboratorij za mastitis i kontrolu kvaliteta sirovog mlijeka
 - e) laboratorij za patološku morfologiju
 - f) laboratorij za patologiju riba.
- (5) Ukoliko se Odjeli iz stava (2) ovog člana ne bave nekim od ispitivanja navedenih u st. (3) i (4) ovog člana, nije u obavezi posjedovati laboratorij za ta ispitivanja.

Član 10.

(Laboratorija)

- (1) Laboratorij mora ispunjavati uslove propisane Odlukom o uslovima koje moraju ispunjavati ovlašteni veterinarski dijagnostički laboratoriji ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04 i 43/09), ovisno o vrsti ispitivanja za koja je ovlašten, mora imati odgovarajuću opremu i pribor i biti opremljen za izvođenje testova i metoda iz njegovog područja rada u

- skladu sa načelima dobre laboratorijske prakse (GLP) i ovlašten od strane Federalnog ministarstva.
- (2) Zahtjev za ovlašćivanje podnosi se Federalnom ministarstvu na Obrascu broj 1. koji se nalazi u prilogu ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
 - (3) Ispunjenost uslova iz stava (1) ovog člana utvrđuje Stručna komisija koju rješenjem imenuje federalni ministar.
 - (4) Na osnovu mišljenja Stručne komisije iz stava (3) ovog člana, federalni ministar donosi Rješenje o ovlašćivanju za pojedinačne laboratorijske metode koje važi najduže tri godine.
 - (5) Spisak ovlašćenih laboratorija objavljuje se na web stranici Federalnog ministarstva.

Član 11.

(Veterinarski institut Federacije)

- (1) Veterinarski institut Federacije za obavljanje veterinarske djelatnosti mora ispunjavati uslove propisane u čl. 9. i 10. ovog Pravilnika.
- (2) Pored odjela i laboratorija iz člana 9. ovog Pravilnika, Veterinarski institut Federacije može posjedovati i druge odjele formirane za obavljanje stručnih poslova koje moraju ispunjavati uslove iz člana 10. ovog Pravilnika.
- (3) Veterinarski fakultet u Sarajevu, za obavljanje veterinarske djelatnosti iz člana 99. Zakona, mora ispunjavati uslove propisane ovim Pravilnikom.

V - USLOVI ZA OPREMU I STRUČNI KADAR

Član 12.

(Oprema)

- (1) Oprema, instrumentarij, pribor i lična sredstva zaštite moraju biti obezbjeđena za sve zaposlenike i izrađena od materijala koji se lako pere, dezinfikuje i sterilise ili je namijenjen za jednokratnu upotrebu.
- (2) Pravno ili fizičko lice koje obavlja veterinarsku djelatnost mora:
 - a) imati popis svog instrumentarija, opreme, pribora i ličnih sredstava zaštite, njihovu specifikaciju;
 - b) osigurati uredno održavanje i provjeru instrumenata i opreme te o tome voditi evidenciju;
 - c) osigurati telekomunikacijske uređaje (telefon, faks) i adresu elektronske pošte, a za direktnu upotrebu i potrebe zaposlenika mora se osigurati najmanje jedan kompjuter sa pristupom internetu i obaveznom elektronskom poštom.
- (3) Ukoliko se u dijagnostici ili terapiji koristi rendgenski ili drugi aparat koji proizvodi jonizirajuće i nejonizirajuće zračenje, za njegovu upotrebu potrebno je imati odobrenje nadležnog organa u skladu Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07).
- (4) Za svakog veterinaru potrebno je osigurati odgovarajući prostor pod ključem za službene evidencije, dokumentaciju, obrasce i slično.
- (5) Prostorija za pregled i liječenje životinja, prostorija za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite i sanitarni čvor moraju imati umivaonik sa obezbjeđenom toplom i hladnom vodom te tekućim sapunom i ručnicima za jednokratnu upotrebu, odnosno sušilom za ruke.

Član 13.

(Stručni kadar)

- (1) Veterinarska služba može obavljati veterinarsku djelatnost ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima zaposlenog najmanje jednog veterinaru s odobrenjem za rad (licencom) i jednog veterinarskog tehničara.

- (2) Veterinarska stanica može obavljati veterinarsku djelatnost ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima u veterinarskoj ambulanti zaposleno najmanje dva veterinaru s odobrenjem za rad (licencom) te najmanje jednog veterinarskog tehničara.
- (3) Veterinarska klinika može obavljati veterinarsku djelatnost ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima zaposleno najmanje četiri veterinaru za obavljanje poslova za koje je klinika registrovana i, zavisno od obima posla, dovoljan broj veterinarskih tehničara.
- (4) Centar za reprodukciju i vještačko osjemenjavanje može obavljati veterinarsku djelatnost ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima zaposleno najmanje dva veterinaru s odobrenjem za rad (licencom) te dovoljan broj veterinarskih tehničara.
- (5) Veterinarski zavod mora imati najmanje:
- rukovodiocice odjela (magistar ili specijalista veterinarske medicine iz oblasti rada odjela sa najmanje 3 godine radnog iskustva);
 - stručno osoblje za obavljanje laboratorijskih ispitivanja (visoka stručna i srednja stručna sprema).
- (6) Veterinarski institut Federacije mora imati najmanje:
- rukovodiocice odjela (doktor veterinarskih nauka iz oblasti rada odjela sa najmanje 5 godina radnog iskustva);
 - stručno osoblje za obavljanje laboratorijskih ispitivanja (magistar ili specijalista iz oblasti djelatnosti laboratorija sa najmanje 3 godine radnog iskustva);
 - veterinarske i druge stručne zaposlenike, kao i tehničke saradnike (srednja stručna sprema) potrebne za obavljanje djelatnosti iz člana 95. Zakona.

Član 14.

(Prijevozna sredstva)

Prijevozno sredstvo mora odgovarati svojoj namjeni, imati oznaku fizičkog ili pravnog lica koje obavlja veterinarsku djelatnost i biti snabdjeveno opremom za obavljanje terenskih poslova, i to:

- a) za prijevoz kontejnera s tekućim dušikom mora imati prtljažnik, odnosno prostor za smještaj kontejnera, odvojen od prostora previđenog za prijevoz ljudi, s opremom za fiksaciju kontejnera u prijevozu da se spriječi potencijalna opasnost od razlijevanja tekućeg dušika;
- b) mora biti opremljeno pokretnim zatvorenim kutijama ili ormarićima za čuvanje lijekova, pribora i iskorištenog medicinskog materijala tokom prijevoza te s termički izolovanom opremom za dnevni prijevoz i smještaj vakcina, lijekova i uzetih uzoraka koji se čuvaju na određenom temperaturnom režimu.

Član 15.

(Zbrinjavanje otpada)

Za otpad nastao u radu mora se osigurati prikupljanje u skladu s propisima kojima se uređuje upravljanje otpadom.

VI - PODRUČJA DJELOVANJA

Član 16.

(Područje djelovanja)

- (1) Područje djelovanja znači dodjelu odobrenja jednoj veterinarskoj stanici da na određenom području obavlja sljedeće poslove:
- a) provođenje obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja propisanih godišnjom Naredbom,
 - b) identifikaciju i kontrolu kretanja životinja,
 - c) izdavanje svjedodžbe o zdravstvenom stanju životinje.

- (2) Pod područjem djelovanja u smislu ovog Pravilnika, podrazumijeva se geografsko područje jednog sela, općine ili područje koje obuhvata više sela, ili općina sa jasnim administrativnim ili geografskim granicama unutar područja kantona.
- (3) Kantonalno ministarstvo vrši dodjelu područja djelovanja.
- (4) Veterinarska služba, ako ispunjava uslove propisane ovim Pravilnikom obavlja poslove iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana u vlastitom uzgoju, a poslovi iz stava (1) tačka c) ovog člana dodjeljuju se veterinarskoj stanici kojoj je dodijeljeno područje djelovanja.
- (5) Zahtjev za dobijanje područja djelovanja iz člana 19. ovog Pravilnika može podnijeti registrovana veterinarska stanica na epizootičkoj jedinici koja posjeduje rješenje o obavljanju veterinarske djelatnosti.
- (6) Jedna veterinarska stanica može podnijeti zahtjev za jedno ili više područja djelovanja unutar jedne epizootičke jedinice na kojoj ima registrovanu djelatnost.
- (7) Ako na epizootičkoj jedinici ne postoji registrovana veterinarska stanica koja ispunjava uslove propisane ovim Pravilnikom ili u slučaju da je postojećoj veterinarskoj stanici oduzeto područje djelovanja zbog uočenih nepravilnosti u radu, područje djelovanja dodijeliće se zainteresovanim veterinarskim stanicama iz susjedne ili druge općine, odnosno grada u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

Član 17.

(Obaveze veterinarske stanice kojoj je dodijeljeno područje djelovanja)

- (1) Veterinarska stanica kojoj je dodijeljeno područje djelovanja dužna je:
- a) svim vlasnicima/držiocima životinja na dodijeljenom području djelovanja pružiti stručnu uslugu, a poslove navedene u članu 16. stav (1) tač. a) i b) ovog Pravilnika obaviti u roku koji je za pojedine mjere propisan;
 - b) izvještavati Federalno ministarstvo i kantonalno ministarstvo o svim izvršenim obaveznim mjerama i
 - c) voditi evidencije o izvršenim poslovima u pisanoj i elektronskoj formi na propisani način.
- (2) U slučaju odbijanja vlasnika/držaoa životinja da životinju podvrgne propisanim mjerama iz člana 16. stav 1. tač. a) i b) ovog Pravilnika, veterinarska stanica dužna je tu okolnost pisanim putem prijaviti nadležnoj kantonalnoj veterinarskoj inspekciji, a kopiju prijave dostaviti kantonalnom i Federalnom ministarstvu.
- (3) Veterinarska stanica je dužna kantonalnom ministarstvu pisanim putem prijaviti svaku promjenu činjenica koje su od utjecaja na provođenje propisanih mjera na dodijeljenom području u roku od sedam dana od dana nastanka te promjene.

Član 18.

(Postupak dodjele područja djelovanja)

- (1) Kantonalno ministarstvo određuje područja djelovanja na osnovu podataka o stočnom fondu, ekonomskoj moći stanovništva, blizini i kvalitetu komunikacija i vrši kategorizaciju svih naseljenih mjesta na:
- a) I. kategorija (poželjno) područje sa razvijenim stočarstvom i razvijenim putnim komunikacijama,
 - b) II. kategorija (prihvatljivo) područje sa razvijenim stočarstvom i dobrim putnim komunikacijama
 - c) III. kategorija (manje prihvatljivo) područje sa razvijenim stočarstvom i lošim putnim komunikacijama

- d) IV. kategorija (nužno prihvatljivo) područje sa slabo razvijenim stočarstvom i lošim putnim komunikacijama.
- (2) Kantonalno ministarstvo na osnovu utvrđene kategorizacije iz stava (1) ovog člana izrađuje grafički prikaz granica područja djelovanja te obavještava veterinarske stanice sa svog epizootiološkog područja o pokretanju postupka dodjele područja djelovanja.

Član 19.

(Zahtjev za dodjelu područja djelovanja)

- (1) Zahtjev za dodjelu područja djelovanja (u daljem tekstu: Zahtjev), veterinarska stanica podnosi kantonalnom ministarstvu na Obrascu broj 2. koji se nalazi u prilogu ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (2) Uz Zahtjev se dostavlja:
- ovjeren i od strane odgovornog lica potpisan spisak zaposlenih veterinarara;
 - potvrdu Fonda PIO/MIO i Fonda zdravstvenog osiguranja (potvrda ne starija od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva) o izmirenim obavezama po osnovu doprinosa za zaposlenike;
 - kopije licence, i potvrda/certifikata o obavljenim edukacijama u proteklih pet godina za svakog veterinarara;
 - kod suda ovjerenu izjavu odgovornog lica da veterinarskoj stanici ili njenim zaposlenicima odlukom suda ili drugog nadležnog organa nije izrečena mjera zabrane obavljanja veterinarske djelatnosti.

Član 20.

(Bodovanje)

- (1) Kantonalno ministarstvo vrši pregled zahtjeva i bodovanje zahtjeva prema kriterijima za bodovanje:
- kategorija svih naseljenih mjesta na kojoj se dodijeljeno područje nalazi:

I. kategorija.....	1 bod
II. kategorija.....	2 boda
III. kategorija.....	3 boda
IV. kategorija.....	4 boda
 - sjedište veterinarske stanice u odnosu na područje djelovanja

Ambulanta veterinarske stanice je u području djelovanja koje se dodjeljuje	3 boda
Ambulanta veterinarske stanice je na udaljenosti < od 10 km od područja djelovanja-.....	2 boda
Ambulanta veterinarske stanice je na udaljenosti > od 10 km od epizootiološke jedinice.....	1 bod
 - stručno iskustvo i educiranost veterinarara koji će obavljati poslove na području djelovanja na koji se odnosi zahtjev

Veterinari sa licencom*.....	5 bodova
po veterinaru	
Radno iskustvo veterinarara duže od 1 godine	1 bod
po veterinaru	
- *Veterinar iz jedne veterinarske ambulante može biti prijavljen samo za jedno područje djelovanja
- Priloženi dokazi o edukaciji zaposlenika u području zdravstvene zaštite i veterinarskog javnog zdravstva u posljednjih pet godina..... 1 bod po veterinaru za svaki dokaz o edukaciji
- Dodatni opći kriteriji:

Podatak iz evidencije kantonalnog ministarstva o obavljanju djelatnosti veterinarske stanice	
0-3 godine.....	1 bod
3-5 godina.....	2 boda

- više od 5 godina..... 3 boda
- (2) Kantonalno ministarstvo prilikom formiranja područja djelovanja dužno je voditi računa o ravnomjerno zastupljenosti svih kategorija terena.
- (3) Nakon isteka roka za koji su područja djelovanja dodijeljena, kantonalno ministarstvo će ponoviti postupak dodjele područja djelovanja u skladu sa članom 18. stav (2) ovog Pravilnika.

Član 21.

(Rješenje o dodjeli područja djelovanja)

- (1) Kantonalno ministarstvo donosi rješenje o dodjeli područja djelovanja veterinarskoj stanici na period od pet godina.
- (2) U Rješenje iz stava (1) ovog člana obavezno se upisuje opis poslova na dodijeljenom području djelovanja, a grafički prikaz iz člana 18. stav (2) ovog Pravilnika se nalazi u prilogu rješenja i čini njegov sastavni dio.
- (2) Jedan primjerak rješenja iz stava (2) ovog člana dostavlja se nadležnoj kantonalnoj veterinarskoj inspekciji i Federalnom ministarstvu.

VII - PRESTANAK OBAVLJANJA POSLOVA

Član 22.

(Oduzimanje poslova iz područja djelovanja)

- (1) Kantonalno ministarstvo će oduzeti dodijeljeno područje djelovanja veterinarskoj stanici u slučaju:
- prestanka postojanja veterinarske stanice uslijed likvidacije, stečaja, izricanja mjere zabrane rada od strane nadležnog organa,
 - na prijedlog nadležnog veterinarskog inspektora u slučaju neprovođenja propisanih mjera na dodijeljenom području ili utvrđenih nepravilnosti u radu veterinarske stanice u poslovima za koje je dodijeljeno područje djelovanja.

Član 23.

(Odustajanje od izvršenja poslova iz područja djelovanja)

- (1) Veterinarska stanica kojoj je rješenjem kantonalnog ministarstva dodijeljeno područje djelovanja može u toku trajanja rješenja odustati od izvršenja poslova provođenja propisanih mjera o čemu pisanim putem obavještava kantonalno ministarstvo.
- (2) Veterinarska stanica iz stava (1) ovog člana dužna je nastaviti obavljati poslove na dodijeljenom području sve dok kantonalno ministarstvo to područje ne dodjeli drugoj veterinarskoj stanici nakon čega je dužna kantonalnom ministarstvu predati svu dokumentaciju koja se odnosi na do tada provedene propisane mjere.

VIII - USLOVI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI VETERINARSKO STANICE ZA OBAVLJANJE POSLOVA VETERINARSKO ZDRAVSTVENIH PREGLEDA

Član 24.

(Posebni uslovi)

Veterinarske stanice koje obavljaju propisane veterinarsko-zdravstvene preglede živih životinja, životinja namijenjenih za klanje, pregled mesa i organa zaklanih životinja, namirnica životinjskog porijekla u unutrašnjem prometu, proizvodnji i skladištenju moraju:

- imati uveden sistem upravljanja kvalitetom;
- imati dovoljan broj veterinarara koji nisu u sukobu interesa u obavljanju ovih poslova i ispunjavaju propisane uslove za obavljanje službenih kontrola radi verifikacije postupanja u skladu s odredbama propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

- (1) Kantonalna ministarstva će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, izvršiti dodjelu područja djelovanja.
- (2) Veterinarske stanice, klinike, samostalna veterinarska praksa i veterinarska služba moraju prilagoditi uslove u pogledu uređenja, objekata, opreme te broja stručnih zaposlenika u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 26.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima u pogledu prostora, kadra i veterinarsko-

tehničke opreme za osnivanje veterinarskih organizacija i veterinarskih ustanova ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/03 i 49/07).

Član 27.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 06-24/1-2862-1/15
19. januara 2016. godine
Sarajevo

Ministar
Mr. sci. **Šemsudin Dedić**, s. r.

Obrazac broj 1.

Naziv podnosioca zahtjeva
Adresa
Tel/fax
e - mail

Broj: _____

Datum: _____

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

- Sektor za veterinarstvo –

Marka Marulića br. 2 , 71 000 SARAJEVO

U skladu sa članom 3. tačka 27. Zakona o veterinarstvu u BiH („Službeni glasnik BiH“ i broj 34/02) i članom 82. Zakona o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 46/00) podnosim

Z A H T J E V

- Za utvrđivanje ispunjenosti propisanih uslova u pogledu prostora, kadra i veterinarsko-tehničke opreme za laboratorijsko ispitivanje.**
- Za ovlaštenje laboratorije za provođenje dijagnostičkih i analitičkih ispitivanja**
- Za obnovu ovlaštenja laboratorije za provođenje dijagnostičkih i analitičkih ispitivanja**

Zaokružiti slovnu oznaku na koju se zahtjev odnosi

Uz zahtjev dostavljamo:

Dokument	Da**	Ne**
Područje traženog ovlaštenja –za zahtjev pod b)		
Akt o osnivanju ili dokaz o upisu u sudski registar		
Podaci o prostornim uslovima smještaja-tlocrt		
Opisi postupaka i načina provođenja ispitivanja za koje se traži ovlaštenje		
Popis tehničke opreme za ispitivanja za koju se traži ovlaštenje		
Podaci o stručnoj osposobljenosti i broju zaposlenika		
Dokaz o provedenom međulaboratorijskom ispitivanju * (PTtestovi)		

*dokumentaciju pod ovom oznakom nije potrebno dostaviti pri prvom podnošenju zahtjeva

** u stupcima Da/Ne označiti polje sa oznakom „X“

Ime i prezime i potpis odgovornog lica

M.P.

PRILOG

SISTEM UPRAVLJANJA KVALITETOM UNUTAR VETERINARSKJE STANICE

I. OPĆI USLOVI

Veterinarska stanica mora:

- identifikovati svoje poslovne procese i njihovo provođenje kroz organizaciju,
- odrediti redoslijed i međusobne odnose navedenih procesa,
- odrediti mjerila i metode potrebne za osiguranje djelotvornosti izvođenja i kontrole navedenih procesa, osigurati raspoloživost sredstava i informacija potrebnih za održavanje izvođenja i nadzora navedenih procesa,
- nadzirati, mjeriti i analizirati navedene procese,
- primjenjivati redovno unaprjeđenje navedenih procesa.

Sistem upravljanja kvalitetom mora biti definisan, dokumentiran, primijenjen, evaluiran, kontrolisan i stalno unaprjeđivan.

II. ORGANIZACIJA PRUŽANJA USLUGA

Veterinarske usluge uključuju mnogo povezanih aktivnosti (procesa). Njihovo prepoznavanje i procjena njihovih interakcija unaprjeđuju dosljednost i djelotvornost usluga.

A) Evidencije korisnika usluga

Evidencije moraju biti napisane detaljno, čitko i razumljivo i u skladu s propisima za svakog pojedinog korisnika usluga. Povjerljivost mora biti osigurana. Evidencije moraju biti organizovane, arhivirane i stalno dostupne. Evidencije moraju sadržavati sve postupke provedene hronološkim redom. Specijalistički podaci (laboratorijski nalazi, itd.) trebaju biti povezani ili spomenuti u evidenciji korisnika usluga. Administrativni podaci (neplaćeni računi, odložene isplate, žalbe, itd.) trebaju biti takođe povezani ili navedeni u evidenciji.

B) Postupak vođenja veterinarsko-medicinskog slučaja

Početa i uobičajena procjena slučaja mora se jasno saopštiti korisniku usluge na njemu razumljiv način. Korisnik usluge mora se izvijestiti o koristi, rizicima i cijeni predložene usluge, te mora dati svoj pristanak prije pružanja usluge. Organizacija mora informisati korisnika usluge o svojim cijenama koje moraju biti primjenjivane na konzistentan način.

Detaljni računi, koji pokazuju sve usluge i administrativne proizvode moraju biti izdani.

C) Nakon svakog pregleda i liječenja životinje, korisniku usluge mora se dostaviti nalaz koji treba da sadrži:

- Ime i prezime vlasnika životinje,
- šifru imanja,
- vrstu i identifikacioni broj životinje,
- dijagnozu,
- terapija (karenca za primjenjene lijekove),
- pečat veterinarske organizacije,
- potpis i faksimil doktora veterinarske medicine.

D) Medicinski proizvodi i potrošni materijal

Organizacije sa zalihom veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala moraju imati uspostavljene sisteme evidencija kako bi se osigurala blagovremene narudžbe, skladištenje, propisivanje, izdavanje i zbrinjavanje na način koji je u skladu s važećim propisima i preporukama proizvođača. Popis (vrsta i količina) veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala koji moraju biti u stalnoj zalihi mora se uspostaviti. Kontrola zaliha (narudžba i potrošnja) mora se utvrditi i dokumentovati. Dokumentacija se ispunjava tako da se osigura sljedivost. Rok valjanosti, vrijeme upotrebe i stanje veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala treba se redovno kontrolisati.

E) Recepti

Recepti se moraju pisati na precizan i razumljiv način i u skladu s važećim propisima. Veterinarsko-medicinski proizvodi mogu se primjenjivati, izdavati i propisivati na osnovu utvrđene dijagnoze nakon odgovarajućeg kliničkog pregleda životinje ili reprezentativnog uzorka skupine životinja. Recepti se moraju propisivati na takav način da imaju sljedivost i mogućnost praćenja usluge. Korisnici usluga moraju biti upozoreni o rizicima i mogućim nuspojavama veterinarsko-medicinskih pripravaka.

F) Svjedodžbe i certifikati

Svjedodžbe i certifikati se moraju izdavati u skladu sa Zakonom o veterinarstvu u BiH i na osnovu njega donesenim podzakonskim propisima. Moraju se poduzeti sve mjere da se osigura integritet certificiranja. Certifikati se moraju ispunjavati na precizan, jasan način i čuvati na propisan način. Certifikati se moraju evidentirati i arhivirati na način da je osigurana sljedivost.

Obrazac broj 2.

Naziv podnosioca zahtjeva

Adresa

Tel/fax

e - mail

Broj: _____
Datum: _____

(naziv nadležnog kantonalnog ministarstva)

(adresa)

Z A H T J E V
za dodjelu područja djelovanja

Podnosim zahtjev za dodjelu _____ područja
(navesti slovima broj područja djelovanja za koje se zahtjev podnosi)
djelovanja sa prijavom veterinara koji će obavljati poslove na tom području
djelovanja :

1. područje djelovanja označeno kao: _____ na kome
će poslove obavljati*:

2. područje djelovanja označeno kao: _____ na kome
će poslove obavljati*:

(navesti naziv ili oznaku područja djelovanja za koji/a se podnosi zahtjev i ime i prezime dr.vet.med koji će te poslove obavljati)

Uz Zahtjev dostavljam:

- a) ovjeren spisak zaposlenih veterinara u veterinarskoj stanici;
- b) potvrdu Fonda PIO/MIO i Fonda zdravstvenog osiguranja o izmirenim obavezama po osnovu doprinosa za zaposlenike*;
- c) kopije licence, uvjerenja o položenom stručnom ispitu i potvrda/certifikata o obavljenim edukacijama u proteklih pet godina za svakog veterinara
- d) kod suda ovjerenu izjavu da veterinarskoj stanici ili njenim zaposlenicima odlukom suda ili drugog nadležnog organa nije izrečena mjera zabrane obavljanja veterinarske djelatnosti.

Odgovorno lice

M.P.

** (potvrda ne starija od 10 dana od dana podnošenja zahtjeva)

Na temelju čl. 82. stavak 4., 92. stavak 1., 103. stavak 3. i 132. stavak 3. Zakona o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

**PRAVILNIK
O UVJETIMA ZA OSNIVANJE I OBAVLJANJE
VETERINARSKJE DJELATNOSTI I NAČINU DODJELE
PODRUČJA DJELOVANJA**

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti u pogledu prostora, kadra i veterinarske tehničke opreme za osnivanje veterinarske stanice, klinike, samostalne veterinarske prakse, veterinarske službe i veterinarske ustanove kao i uvjeti za obavljanje veterinarske djelatnosti propisane Zakonom o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00) (u daljnjem tekstu: Zakon) kao i način dodjele područja djelovanja.

**II – POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE ISPUNJENOSTI
UVJETA ZA OBAVLJANJE VETERINARSKJE
DJELATNOSTI**

Članak 2.

(Zahtjev za registraciju)

- (1) Veterinarska organizacija, samostalna veterinarska praksa i veterinarska služba ne može početi sa radom dok mjerodavno ministarstvo ne donese rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta u pogledu prostora, kadra i veterinarsko-tehničke opreme, a pravne osobe ne izvrše upis djelatnosti u sudski registar.
- (2) Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za objekte iz stavka (1) ovoga članka podnosi se kantonalnom ministarstvu mjerodavnom za poslove veterinarstva (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo). Za veterinarsku ustanovu u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH), zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta podnosi se Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), a za veterinarsku ustanovu koju osniva kanton, mjerodavnom kantonalnom ministarstvu.
- (3) Uz Zahtjev iz stavka (2) ovoga članka potrebno je u originalu ili ovjerenom preslici priložiti za:

a) veterinarsku stanicu i kliniku:

- mišljenje o opravdanosti osnivanja veterinarske stanice ili klinike izdato od Veterinarske komore Federacije BiH,
- odluku o osnivanju,
- rješenje o upisu u sudski registar,
- popis poslova iz članka 91. Zakona koje veterinarska organizacija namjerava obavljati;
- grafički prikaz rasporeda prostorija i komunikacija između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija.

b) veterinarsku ustanovu:

- odluku o osnivanju,
- suglasnost osnivača na Statut veterinarske ustanove,
- grafički prikaz rasporeda prostorija i komunikacija između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija,
- popis poslova iz čl. 96., 97. i 98. Zakona koje veterinarska ustanova namjerava obavljati.

c) samostalnu veterinarsku praksu:

- mišljenje o opravdanosti osnivanja samostalne veterinarske prakse izdato od Veterinarske komore Federacije BiH,
- uvjerenje o državljanstvu BiH,
- dokaz o radnom iskustvu u struci u trajanju od najmanje tri godine,
- presliku radne knjižice,
- uvjerenje o položenom stručnom ispitu,
- ovjerenu izjavu da pravomoćnom sudskom presudom ili odlukom drugog mjerodavnog organa nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova veterinarske djelatnosti,
- odobrenje za samostalan rad (licencu),
- za veterinarskog tehničara dokumente iz al. 2, 4 i 5 ove točke,
- grafički prikaz objekta.

d) veterinarsku službu:

- presliku odluke o osnivanju,
- grafički prikaz rasporeda prostorija i komunikacija između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija,
- popis poslova iz članka 109. Zakona koje veterinarska služba namjerava obavljati.

- (4) Ispunjenost propisanih uvjeta utvrđuje stručno povjerenstvo koje rješenjem imenuje mjerodavni ministar.
- (5) Rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta na prijedlog stručnog povjerenstva iz stavka (4) ovoga članka donosi mjerodavni kantonalni odnosno federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ovisno kojem ministarstvu je upućen zahtjev.
- (6) Odgovorna osoba u pravnoj osobi ili fizička osoba iz stavka (3) točka c) ovoga članka obvezna je unaprijed, pisanim putem, obavijestiti kantonalno ministarstvo o datumu početka rada ili o datumu prestanka rada, a kantonalno ministarstvo o tome pisanim putem obavijestiti Federalno ministarstvo.

III - OPĆI UVJETI

Članak 3.
(Objekat)

- (1) Objekat za obavljanje veterinarske djelatnosti mora imati zaseban ulaz sa primjerenim prilaznim putem i vidno istaknut natpis sa punim nazivom, adresom, telefonskim brojem i radnim vremenom.
- (2) Uvjeti iz stavka (1) ovoga članka ne odnose se na pravnu osobu koja ima veterinarsku službu.

Članak 4.
(Prostorije)

- (1) Raspored prostorija unutar objekta iz članka 3. ovoga Pravilnika i putevi komunikacije između pojedinih radnih, pomoćnih i sanitarnih prostorija, moraju činiti funkcionalnu cjelinu te omogućavati odvajanje čistog od nečistog dijela prostorija, nesmetani rad, sigurnost i kretanje stručnog osoblja i stranaka, kao i zaštitu od neovlaštenog ulaza u radne prostorije.
- (2) U radnim prostorijama pod i zidovi do stropa, osim u prostorijama namijenjenim za administrativne poslove, moraju biti izrađeni od materijala koji se može lako prati i dezinficirati i ne smiju biti klizavi.
- (3) Prostorije, ovisno o namjeni, sadržaju i obujmu posla, moraju biti odgovarajuće veličine, prozračne, suhe i temperirane.

- (4) Prostorije namijenjene skladištenju zagađujućih tvari moraju biti uređene sukladno propisima kojima se regulira zaštita okoline.
- (5) Prostorija za izolaciju zaraženih i na zarazu sumnjivih životinja mora imati zaseban ulaz i biti pod stalnim nadzorom.
- (6) Prostorije u objektu moraju ispunjavati i sljedeće uvjete:
- namjena pojedinih prostorija u objektu mora biti vidno označena na ulaznim vratima svake prostorije;
 - u prostorijama se mora osigurati odvojeno sakupljanje medicinskog otpada, spremanje u odgovarajuće spremnike te privremeno skladištenje u posebno odvojenom prostoru;
 - prostorije moraju biti osvijetljene prirodnim ili umjetnim izvorom svjetlosti.
 - u prostoriji za pregled i liječenje, prostoriji za kirurške zahvate te za intenzivno liječenje mora biti osigurano osvijetljenje od minimalno 500 luksa;
 - zidovi, vrata i prozori u prostorijama u koje se uvode životinje, u laboratoriju i prostoru/prostoriji za čišćenje, pranje i sterilizaciju, moraju biti ravnih i glatkih površina, otpornih na često temeljno čišćenje, pranje i dezinfekciju.

IV - POSEBNI UVJETI

Članak 5.

(Veterinarska stanica i samostalna veterinarska praksa)

- (1) Ovisno o vrsti i obujmu usluga koje pruža, veterinarska stanica mora imati veterinarsku ambulantu koja ima sljedeće:
- prostoriju za pregled i liječenje životinja;
 - prostor/prostoriju za obavljanje kirurških zahvata na životinjama;
 - prostor/prostoriju za pregled i obavljanje umjetnog osjemenjavanja životinja;
 - prostor/prostoriju za obavljanje laboratorijskih pretraga;
 - prostoriju/prostor za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
 - prostor/prostoriju za instrumente i pribor;
 - prostoriju/prostor za skladištenje lijekova i drugog sanitetskog materijala;
 - prostoriju za veterinarske uposlenike;
 - sanitarni čvor s kupaonicom za veterinarske uposlenike;
 - čekaonicu za stranke i životinje;
 - prostoriju za izolaciju životinja;
 - rashlađeni prostor/prostoriju za privremeno odlaganje otpadnih životinjskih tvari.
- (2) Veterinarska stanica može imati područnu veterinarsku ambulantu koja mora ispunjavati uvjete propisane u stavku (1) ovoga članka.
- (3) Za provedbu propisanih mjera (vakcinacija, dijagnostička i druga ispitivanja) radi zaštite zdravlja životinja i ljudi te mjera za otkrivanje, suzbijanje, sprječavanje i iskorjenjivanje zaraznih ili parazitarne bolesti i zoonoza veterinarska stanica mora imati:
- uveden sustav upravljanja kvalitetom;
 - od kantonalnog ministarstva dodijeljeno područje djelovanja.
- (4) Sustav upravljanja kvalitetom mora biti definiran, dokumentiran, implementiran, kontroliran, revidiran i kontinuirano unapređivan i mora ispunjavati uvjete iz Kodeksa dobre veterinarske prakse Europske federacije veterinara.
- (5) Veterinarska stanica mora osigurati obavljanje poslova tijekom cijelog dana i noći, s obveznom dežurkom najmanje

jednog diplomiranog veterinara/doktora veterinarske medicine (u daljnjem tekstu: veterinar).

- (6) Samostalna veterinarska praksa mora ispunjavati uvjete propisane stavkom (1) toč. a), e), i) i j).

Članak 6.

(Veterinarska služba)

- (1) Veterinarska služba mora imati prostoriju za pregled i liječenje životinja koja se može urediti u odvojenom dijelu proizvodnog objekta ili u posebnom objektu za tu namjenu.
- (2) U prostoriji za pregled i liječenje životinja iz stavka (1) ovoga članka mogu se nalaziti: prostor za obavljanje laboratorijskih pretraga, prostor za čišćenje, pranje i sterilizaciju te prostor za instrumente i pribor.

Članak 7.

(Veterinarska klinika)

- (1) Veterinarska klinika, ovisno o vrsti i obujmu usluga koje pruža, mora imati sljedeće:
- prostorije za pregled i liječenje životinja;
 - kirurški blok sa dvije operacione sale;
 - prostor za pripremu i sterilizaciju instrumenata i pribora;
 - prostor za kiruršku pripremu i pripremu životinja;
 - prostoriju za obavljanje laboratorijskih pretraga;
 - prostorije ili prostor sa opremom za obavljanje RTG, UZ, EKG i endoskopsku dijagnostiku;
 - prostor za intenzivnu njegu životinja s kontroliranim dovodom kisika, vlage i topline;
 - prostor/prostoriju za čišćenje, pranje i sterilizaciju instrumenata i pribora;
 - prostoriju za čuvanje lijekova i drugog sanitetskog materijala s hladnjakom;
 - sanitarni čvor s kupaonicom;
 - prostoriju za veterinarske uposlenike i konsultacije sa strankama;
 - čekaonicu za stranke i životinje;
 - prostoriju za izolaciju životinja;
 - prostoriju za privremeno odlaganje otpadnih životinjskih tvari;
 - prostoriju za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite.
- (2) Veterinarska klinika registrirana za velike životinje mora imati skladište hrane i stelje.
- (3) Veterinarska klinika dužna je osigurati obavljanje bakterioloških, virusoloških, seroloških, toksikoloških, parazitoloških i drugih pretraga u osobnom laboratoriju ili putem ugovora s nekom drugom laboratorijom.
- (4) U prostoriji za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite može se nalaziti prostor za intenzivnu njegu životinja s kontroliranim dovodom kisika, vlage i topline.
- (5) Veterinarska klinika mora osigurati cjelodnevni stalni stručni nadzor nad životinjama u liječenju.

Članak 8.

(Centar za reprodukciju u stočarstvu Federacije i Centar za reprodukciju i umjetno osjemenjavanje kantona)

- (1) Centar za reprodukciju u stočarstvu Federacije i Centar za reprodukciju i umjetno osjemenjavanje kantona (u daljnjem tekstu: Centar) mora biti izgrađen ili izoliran na način koji sprječava kontakt sa drugim životinjama, te mora imati sljedeće:
- prostor za smještaj životinja;
 - prostoriju za izolaciju životinja s posebnim ulazom;
 - prostoriju za sakupljanje sjemena;
 - prostor/prostoriju za čišćenje, pranje i sterilizaciju;
 - prostoriju za skladištenje sjemena;

- f) prostoriju za skladištenje tečnog dušika ili vanjski rezervoar tečnog dušika;
 - g) prostor/prostoriju za pregled i liječenje životinja;
 - h) prostoriju za laboratorijske pretrage, obradu, razrjeđivanje i konzerviranje sjemena;
 - j) prostoriju za veterinarske uposlenike i konsultacije sa strankama;
 - k) sanitarni čvor s kupaonicom i zahodom;
 - l) garderobu za uposlenike;
 - m) skladište hrane i stelje.
 - n) administrativne prostorije.
- (2) Prostor za smještaj životinja mora biti fizički odvojen od prostorija za obradu i skladištenje sjemena.
 - (3) U prostorijama za laboratorijske pretrage, obradu, razrjeđivanje i konzerviranje sjemena mora se osigurati temperatura prostorije između 18 i 22 °C, a prozori moraju biti zatamnjeni.
 - (4) Prostor za pregled i liječenje velikih životinja može se urediti kao nadstrešnica s vezovima i stojnicom za fiksaciju i pregled velikih životinja.
 - (5) Ispred ulaza mora biti postavljena dezinfekciona barijera za ljude i vozila.

Članak 9.

(Veterinarski zavod)

- (1) Objekat veterinarskog zavoda mora imati sljedeće:
 - a) krug oko objekta odvojen od okoline ogradom, sa pristupom za dostavna prijevozna sredstva za uzorke, te uređenu unutrašnjost kruga (betonske podloge, uređene travnate površine i dr.)
 - b) zavisno od broja uposlenika, prostore za uposlenike, za odmor, stručnu biblioteku, te prostore za administraciju;
- (2) Veterinarski zavod za obavljanje veterinarske djelatnosti mora imati:
 - a) odjel za veterinarsko javno zdravstvo i
 - b) odjel za zarazne, parazitarne i druge bolesti životinja.
- (3) Odjel za veterinarsko javno zdravstvo iz stavka (2) ovoga članka čine:
 - a) prostorija za prijem uzoraka
 - b) laboratorije za mikrobiologiju hrane i vode
 - c) laboratorije za mikrobiologiju hrane za životinje
 - d) laboratorije za utvrđivanje rezidua u hrani životinjskog podrijetla i drugih biološki aktivnih tvari u životinjama
 - e) laboratorij za fizikalno - kemijska ispitivanja.
- (4) Odjel za zarazne, parazitarne i druge bolesti životinja iz stavka (2) ovoga članka čine:
 - a) prostorija za prijem uzoraka
 - b) laboratorije za dijagnostiku bakterijskih i drugih zaraznih bolesti životinja
 - c) laboratorij za parazitologiju
 - d) laboratorij za mastitis i kontrolu kakvoće sirovog mlijeka
 - e) laboratorij za patološku morfologiju
 - f) laboratorij za patologiju riba.
- (5) Ukoliko se Odjeli iz stavka (2) ovoga članka ne bave nekim od ispitivanja navedenih u st. (3) i (4) ovoga članka, nije u obvezi posjedovati laboratorij za ta ispitivanja.

Članak 10.

(Laboratorija)

- (1) Laboratorij mora ispunjavati uvjete propisane Odlukom o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlašteni veterinarski dijagnostički laboratoriji ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04 i 43/09), ovisno o vrsti ispitivanja za koja je ovlašten, mora imati odgovarajuću opremu i pribor i biti opremljen za

- izvođenje testova i metoda iz njegovog područja rada sukladno načelima dobre laboratorijske prakse (GLP) i ovlašten od strane Federalnog ministarstva.
- (2) Zahtjev za ovlašćivanje podnosi se Federalnom ministarstvu na Obrascu broj 1. koji se nalazi u prilogu ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
 - (3) Ispunjenost uvjeta iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje Stručno povjerenstvo koje rješenjem imenuje federalni ministar.
 - (4) Na temelju mišljenja Stručnog povjerenstva iz stavka (3) ovoga članka, federalni ministar donosi Rješenje o ovlašćivanju za pojedinačne laboratorijske metode koje važi najduže tri godine.
 - (5) Spisak ovlaštenih laboratorija objavljuje se na web stranici Federalnog ministarstva.

Članak 11.

(Veterinarski institut Federacije)

- (1) Veterinarski institut Federacije za obavljanje veterinarske djelatnosti mora ispunjavati uvjete propisane u čl. 9. i 10. ovoga Pravilnika.
- (2) Pored odjela i laboratorija iz članka 9. ovoga Pravilnika, Veterinarski institut Federacije može posjedovati i druge odjele formirane za obavljanje stručnih poslova koje moraju ispunjavati uvjete iz članka 10. ovoga Pravilnika.
- (3) Veterinarski fakultet u Sarajevu, za obavljanje veterinarske djelatnosti iz članka 99. Zakona, mora ispunjavati uvjete propisane ovim Pravilnikom.

V - UVJETI ZA OPREMU I STRUČNI KADAR

Članak 12.

(Oprema)

- (1) Oprema, instrumentarij, pribor i lična sredstva zaštite moraju biti obezbjeđena za sve uposlenike i izrađena od materijala koji se lako pere, dezinfikuje i sterilise ili je namijenjen za jednokratnu uporabu.
- (2) Pravna ili fizička osoba koja obavlja veterinarsku djelatnost mora:
 - a) imati popis svog instrumentarija, opreme, pribora i ličnih sredstava zaštite, njihovu specifikaciju;
 - b) osigurati uredno održavanje i provjeru instrumenata i opreme te o tome voditi evidenciju;
 - c) osigurati telekomunikacijske uređaje (telefon, faks) i adresu elektronske pošte, a za izravnu uporabu i potrebe uposlenika mora se osigurati najmanje jedan kompjuter sa pristupom internetu i obveznom elektronskom poštom.
- (3) Ukoliko se u dijagnostici ili terapiji koristi rendgenski ili drugi aparat koji proizvodi jonizirajuće i nejonizirajuće zračenje, za njegovu uporabu potrebno je imati odobrenje mjerodavnog organa sukladno Zakonu o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07).
- (4) Za svakog veterinaru potrebno je osigurati odgovarajući prostor pod ključem za službene evidencije, dokumentaciju, obrasce i slično.
- (5) Prostorija za pregled i liječenje životinja, prostorija za smještaj i njegu životinja koje su predmet stacionarne zdravstvene zaštite i sanitarni čvor moraju imati umivaonik sa obezbjeđenom toplom i hladnom vodom te tekućim sapunom i ručnicima za jednokratnu uporabu, odnosno sušilom za ruke.

Članak 13.

(Stručni kadar)

- (1) Veterinarska služba može obavljati veterinarsku djelatnost ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima

- uposlenog najmanje jednog veterinara s odobrenjem za rad (licencom) i jednog veterinarskog tehničara.
- (2) Veterinarska stanica može obavljati veterinarsku djelatnost ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima u veterinarskoj ambulanti uposleno najmanje dva veterinara s odobrenjem za rad (licencom) te najmanje jednog veterinarskog tehničara.
 - (3) Veterinarska klinika može obavljati veterinarsku djelatnost ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima uposleno najmanje četiri veterinara za obavljanje poslova za koje je klinika registrirana i, zavisno od obujma posla, dovoljan broj veterinarskih tehničara.
 - (4) Centar za reprodukciju i umjetno osjemenjavanje može obavljati veterinarsku djelatnost ako u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima uposleno najmanje dva veterinara s odobrenjem za rad (licencom) te dovoljan broj veterinarskih tehničara.
 - (5) Veterinarski zavod mora imati najmanje:
 - rukovodioca odjela (magistar ili specijalista veterinarske medicine iz oblasti rada odjela sa najmanje 3 godine radnog iskustva);
 - stručno osoblje za obavljanje laboratorijskih ispitivanja (visoka stručna i srednja stručna sprema).
 - (6) Veterinarski institut Federacije mora imati najmanje:
 - rukovodioca odjela (doktor veterinarskih nauka iz oblasti rada odjela sa najmanje 5 godina radnog iskustva);
 - stručno osoblje za obavljanje laboratorijskih ispitivanja (magistar ili specijalista iz oblasti djelatnosti laboratorija sa najmanje 3 godine radnog iskustva);
 - veterinarske i druge stručne uposlenike, kao i tehničke suradnike (srednja stručna sprema) potrebne za obavljanje djelatnosti iz članka 95. Zakona.

Članak 14.

(Prijevozna sredstva)

Prijevozno sredstvo mora odgovarati svojoj namjeni, imati oznaku fizičke ili pravne osobe koja obavlja veterinarsku djelatnost i biti snabdjeveno opremom za obavljanje terenskih poslova, i to:

- a) za prijevoz kontejnera s tekućim dušikom mora imati prtljažnik, odnosno prostor za smještaj kontejnera, odvojen od prostora previđenog za prijevoz ljudi, s opremom za fiksaciju kontejnera u prijevozu da se spriječi potencijalna opasnost od razlijevanja tekućeg dušika;
- b) mora biti opremljeno pokretnim zatvorenim kutijama ili ormarićima za čuvanje lijekova, pribora i iskorištenog medicinskog materijala tijekom prijevoza te s termički izolovanom opremom za dnevni prijevoz i smještaj vakcina, lijekova i uzetih uzoraka koji se čuvaju na određenom temperaturnom režimu.

Članak 15.

(Zbrinjavanje otpada)

Za otpad nastao u radu mora se osigurati prikupljanje sukladno propisima kojima se uređuje upravljanje otpadom.

VI - PODRUČJA DJELOVANJA

Članak 16.

(Područje djelovanja)

- (1) Područje djelovanja znači dodjelu odobrenja jednoj veterinarskoj stanici da na određenom području obavlja sljedeće poslove:
 - a) provedbu obveznih mjera zdravstvene zaštite životinja propisanih godišnjom Naredbom,
 - b) identifikaciju i kontrolu kretanja životinja,

- c) izdavanje svjedodžbe o zdravstvenom stanju životinje.
- (2) Pod područjem djelovanja u smislu ovoga Pravilnika, podrazumijeva se geografsko područje jednog sela, općine ili područje koje obuhvata više sela, ili općina sa jasnim administrativnim ili geografskim granicama unutar područja kantona.
- (3) Kantonalno ministarstvo vrši dodjelu područja djelovanja.
- (4) Veterinarska služba, ako ispunjava uvjete propisane ovim Pravilnikom obavlja poslove iz stavka (1) toč. a) i b) ovoga članka u osobnom uzgoju, a poslovi iz stavka (1) točka c) ovoga članka dodjeljuju se veterinarskoj stanici kojoj je dodijeljeno područje djelovanja.
- (5) Zahtjev za dobijanje područja djelovanja iz članka 19. ovoga Pravilnika može podnijeti registrirana veterinarska stanica na epizootiološkoj jedinici koja posjeduje rješenje o obavljanju veterinarske djelatnosti.
- (6) Jedna veterinarska stanica može podnijeti zahtjev za jedno ili više područja djelovanja unutar jedne epizootiološke jedinice na kojoj ima registriranu djelatnost.
- (7) Ako na epizootiološkoj jedinici ne postoji registrirana veterinarska stanica koja ispunjava uvjete propisane ovim Pravilnikom ili u slučaju da je postojećoj veterinarskoj stanici oduzeto područje djelovanja zbog uočenih nepravilnosti u radu, područje djelovanja dodijeliće se zainteresiranim veterinarskim stanicama iz susjedne ili druge općine, odnosno grada sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 17.

(Obveze veterinarske stanice kojoj je dodijeljeno područje djelovanja)

- (1) Veterinarska stanica kojoj je dodijeljeno područje djelovanja dužna je:
 - a) svim vlasnicima/držaocima životinja na dodijeljenom području djelovanja pružiti stručnu uslugu, a poslove navedene u članku 16. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Pravilnika obaviti u roku koji je za pojedine mjere propisan;
 - b) izvještavati Federalno ministarstvo i kantonalno ministarstvo o svim izvršenim obveznim mjerama i
 - c) voditi evidencije o izvršenim poslovima u pisanoj i elektronskoj formi na propisani način.
- (2) U slučaju odbijanja vlasnika/držaoca životinja da životinju podvrgne propisanim mjerama iz članka 16. stavak 1. toč. a) i b) ovoga Pravilnika, veterinarska stanica dužna je tu okolnost pisanim putem prijaviti mjerodavnoj kantonalnoj veterinarskoj inspekciji, a presliku prijave dostaviti kantonalnom i Federalnom ministarstvu.
- (3) Veterinarska stanica je dužna kantonalnom ministarstvu pisanim putem prijaviti svaku promjenu činjenica koje su od utjecaja na provedbu propisanih mjera na dodijeljenom području u roku od sedam dana od dana nastanka te promjene.

Članak 18.

(Postupak dodjele područja djelovanja)

- (1) Kantonalno ministarstvo određuje područja djelovanja na temelju podataka o stočnom fondu, ekonomskoj moći stanovništva, blizini i kvalitetu komunikacija i vrši kategorizaciju svih naseljenih mjesta na:
 - a) I. kategorija (poželjno) područje sa razvijenim stočarstvom i razvijenim putnim komunikacijama,
 - b) II. kategorija (prihvatljivo) područje sa razvijenim stočarstvom i dobrim putnim komunikacijama
 - c) III. kategorija (manje prihvatljivo) područje sa razvijenim stočarstvom i lošim putnim komunikacijama

- d) IV. kategorija (nužno prihvatljivo) područje sa slabo razvijenim stočarstvom i lošim putnim komunikacijama.
- (2) Kantonalno ministarstvo na temelju utvrđene kategorizacije iz stavka (1) ovoga članka izrađuje grafički prikaz granica područja djelovanja te obavještava veterinarske stanice sa svog epizootiološkog područja o pokretanju postupka dodjele područja djelovanja.

Članak 19.

(Zahtjev za dodjelu područja djelovanja)

- (1) Zahtjev za dodjelu područja djelovanja (u daljnjem tekstu: Zahtjev), veterinarska stanica podnosi kantonalnom ministarstvu na Obrascu broj 2. koji se nalazi u prilogu ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (2) Uz Zahtjev se dostavlja:
- ovjeren i od strane odgovorne osobe potpisan spisak uposlenih veterinarara;
 - potvrdu Fonda PIO/MIO i Fonda zdravstvenog osiguranja (potvrda ne starija od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva) o izmirenim obvezama po osnovu doprinosa za uposlenike;
 - kopije licence, i potvrda/certifikata o obavljenim edukacijama u proteklih pet godina za svakog veterinarara;
 - kod suda ovjerenu izjavu odgovorne osobe da veterinarskoj stanici ili njenim uposlenicima odlukom suda ili drugog mjerodavnog organa nije izrečena mjera zabrane obavljanja veterinarske djelatnosti.

Članak 20.

(Bodovanje)

- (1) Kantonalno ministarstvo vrši pregled zahtjeva i bodovanje zahtjeva prema kriterijima za bodovanje:
- kategorija svih naseljenih mjesta na kojoj se dodijeljeno područje nalazi:

I. kategorija.....	1 bod
II. kategorija.....	2 boda
III. kategorija.....	3 boda
IV. kategorija.....	4 boda
 - sjedište veterinarske stanice u odnosu na područje djelovanja

Ambulanta veterinarske stanice je u području djelovanja koje se dodjeljuje.....	3 boda
Ambulanta veterinarske stanice je na udaljenosti < od 10 km od područja djelovanja.....	2 boda
Ambulanta veterinarske stanice je na udaljenosti > od 10 km od epizootiološke jedinice.....	1 bod
 - stručno iskustvo i educiranost veterinarara koji će obavljati poslove na području djelovanja na koji se odnosi zahtjev

Veterinari sa licencom*.....	5 bodova
po veterinaru	
Radno iskustvo veterinarara duže od 1	1 bod
po veterinaru	

*Veterinar iz jedne veterinarske ambulante može biti prijavljen samo za jedno područje djelovanja
Priloženi dokazi o edukaciji uposlenika u području zdravstvene zaštite i veterinarskog javnog zdravstva u posljednjih pet godina..... 1 bod
po veterinaru
 - Dodatni opći kriteriji:

Podatak iz evidencije kantonalnog ministarstva o obavljanju djelatnosti veterinarske stanice	
0-3 godine.....	1 bod
3-5 godina.....	2 boda

više od 5 godina..... 3 boda

- (2) Kantonalno ministarstvo prilikom formiranja područja djelovanja dužno je voditi računa o ravnomjernoj zastupljenosti svih kategorija terena.
- (3) Nakon isteka roka za koji su područja djelovanja dodijeljena, kantonalno ministarstvo će ponoviti postupak dodjele područja djelovanja sukladno članku 18. stavak (2) ovoga Pravilnika.

Članak 21.

(Rješenje o dodjeli područja djelovanja)

- (1) Kantonalno ministarstvo donosi rješenje o dodjeli područja djelovanja veterinarskoj stanici na period od pet godina.
- (2) U Rješenje iz stavka (1) ovoga članka obvezno se upisuje opis poslova na dodijeljenom području djelovanja, a grafički prikaz iz članka 18. stavak (2) ovoga Pravilnika se nalazi u prilogu rješenja i čini njegov sastavni dio.
- (2) Jedan primjerak rješenja iz stavka (2) ovoga članka dostavlja se mjerodavnoj kantonalnoj veterinarskoj inspekciji i Federalnom ministarstvu.

VII - PRESTANAK OBAVLJANJA POSLOVA

Članak 22.

(Oduzimanje poslova iz područja djelovanja)

- (1) Kantonalno ministarstvo će oduzeti dodijeljeno područje djelovanja veterinarskoj stanici u slučaju:
- prestanka postojanja veterinarske stanice uslijed likvidacije, stečaja, izricanja mjere zabrane rada od strane mjerodavnog organa,
 - na prijedlog mjerodavnog veterinarskog inspektora u slučaju neprovedbe propisanih mjera na dodijeljenom području ili utvrđenih nepravilnosti u radu veterinarske stanice u poslovima za koje je dodijeljeno područje djelovanja.

Članak 23.

(Odustajanje od izvršenja poslova iz područja djelovanja)

- (1) Veterinarska stanica kojoj je rješenjem kantonalnog ministarstva dodijeljeno područje djelovanja može tijekom trajanja rješenja odustati od izvršenja poslova provedbe propisanih mjera o čemu pisanim putem obavještava kantonalno ministarstvo.
- (2) Veterinarska stanica iz stavka (1) ovoga članka dužna je nastaviti obavljati poslove na dodijeljenom području sve dok kantonalno ministarstvo to područje ne dodjeli drugoj veterinarskoj stanici nakon čega je dužna kantonalnom ministarstvu predati svu dokumentaciju koja se odnosi na do tada provedene propisane mjere.

VIII - UVJETI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI VETERINARSKE STANICE ZA OBAVLJANJE POSLOVA VETERINARSKO ZDRAVSTVENIH PREGLEDA

Članak 24.

(Posebni uvjeti)

Veterinarske stanice koje obavljaju propisane veterinarsko-zdravstvene preglede živih životinja, životinja namijenjenih za klanje, pregled mesa i organa zaklanih životinja, namirnica životinjskog podrijetla u unutarnjem prometu, proizvodnji i skladištenju moraju:

- imati uveden sustav upravljanja kvalitetom;
- imati dovoljan broj veterinarara koji nisu u sukobu interesa u obavljanju ovih poslova i ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje službenih kontrola radi verifikacije postupanja sukladno odredbama propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

- (1) Kantonalna ministarstva će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, izvršiti dodjelu područja djelovanja.
- (2) Veterinarske stanice, klinike, samostalna veterinarska praksa i veterinarska služba moraju prilagoditi uvjete u pogledu uređenja, objekata, opreme te broja stručnih uposlenika sukladno odredbama ovoga Pravilnika, u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 26.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, kadra i veterinarsko-

tehničke opreme za osnivanje veterinarskih organizacija i veterinarskih ustanova ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/03 i 49/07).

Članak 27.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 06-24/1-2862-1/15
19. siječnja 2016. godine
Sarajevo

Ministar
Mr. sci. **Šemsudin Dedić**, v. r.

Obrazac broj 1.

Naziv podnosioca zahtjeva
Adresa
Tel/fax
e - mail

Broj: _____

Datum: _____

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

- Sektor za veterinarstvo –
Marka Marulića br. 2 , 71 000 SARAJEVO

Sukladno članku 3. točka 27. Zakona o veterinarstvu u BiH („Službeni glasnik BiH“ i broj 34/02) i članku 82. Zakona o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 46/00) podnosim

Z A H T J E V

- Za utvrđivanje ispunjenosti propisanih uvjeta u pogledu prostora, kadra i veterinarsko-tehničke opreme za laboratorijsko ispitivanje.**
- Za ovlaštenje laboratorije za provedbu dijagnostičkih i analitičkih ispitivanja**
- Za obnovu ovlaštenja laboratorije za provedbu dijagnostičkih i analitičkih ispitivanja**

Zaokružiti slovnju oznaku na koju se zahtjev odnosi

Uz zahtjev dostavljamo:

Dokument	Da**	Ne**
Područje traženog ovlaštenja –za zahtjev pod b)		
Akt o osnivanju ili dokaz o upisu u sudski registar		
Podaci o prostornim uvjetima smještaja-tlocrt		
Opisi postupaka i načina provedbe ispitivanja za koje se traži ovlaštenje		
Popis tehničke opreme za ispitivanja za koju se traži ovlaštenje		
Podaci o stručnoj osposobljenosti i broju uposlenika		
Dokaz o provedenom međulaboratorijskom ispitivanju * (PTtestovi)		

*dokumentaciju pod ovom oznakom nije potrebno dostaviti pri prvom podnošenju zahtjeva

** u stupcima Da/Ne označiti polje sa oznakom „X“

Ime i prezime i potpis odgovorne osobe

M.P.

PRIVITAK
SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM UNUTAR
VETERINARSKJE STANICE

I. OPĆI UVJETI

Veterinarska stanica mora:

- identifikovati svoje poslovne procese i njihovu provedbu kroz organizaciju,
- odrediti redoslijed i međusobne odnose navedenih procesa,
- odrediti mjerila i metode potrebite za osiguranje djelotvornosti izvođenja i kontrole navedenih procesa,
- osigurati raspoloživost sredstava i informacija potrebitih za održavanje izvođenja i nadzora navedenih procesa,
- nadzirati, mjeriti i analizirati navedene procese,
- primjenjivati redovito unaprjeđenje navedenih procesa.

Sustav upravljanja kvalitetom mora biti definiran, dokumentiran, primijenjen, evaluiran, kontroliran i stalno unaprjeđivan.

II. ORGANIZACIJA PRUŽANJA USLUGA

Veterinarske usluge uključuju mnogo povezanih aktivnosti (procesa). Njihovo prepoznavanje i procjena njihovih interakcija unaprjeđuju dosljednost i djelotvornost usluga.

A) Evidencije korisnika usluga

Evidencije moraju biti napisane detaljno, čitko i razumljivo i sukladno propisima za svakog pojedinog korisnika usluga. Povjerljivost mora biti osigurana. Evidencije moraju biti organizirane, arhivirane i stalno dostupne. Evidencije moraju sadržavati sve postupke provedene hronološkim redom. Specijalistički podaci (laboratorijski nalazi, itd.) trebaju biti povezani ili spomenuti u evidenciji korisnika usluga. Administrativni podaci (neplaćeni računi, odložene isplate, žalbe, itd.) trebaju biti takođe povezani ili navedeni u evidenciji.

B) Postupak vođenja veterinarsko-medicinskog slučaja

Početna i uobičajena procjena slučaja mora se jasno saopćiti korisniku usluge na njemu razumljiv način. Korisnik usluge mora se izvijestiti o koristi, rizicima i cijeni predložene usluge, te mora dati svoj pristanak prije pružanja usluge. Organizacija mora informirati korisnika usluge o svojim cijenama koje moraju biti primjenjivane na konzistentan način. Detaljni računi, koji

pokazuju sve usluge i administrativne proizvode moraju biti izdani.

C) Nakon svakog pregleda i liječenja životinje, korisniku usluge mora se dostaviti nalaz koji treba da sadrži:

- Ime i prezime vlasnika životinje,
- šifru imanja,
- vrstu i identifikacioni broj životinje,
- dijagnozu,
- terapija (karenca za primjenjene lijekove),
- pečat veterinarske organizacije,
- potpis i faksimil doktora veterinarske medicine.

D) Medicinski proizvodi i potrošni materijal

Organizacije sa zalihom veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala moraju imati uspostavljene sustave evidencija kako bi se osigurale pravovremene narudžbe, skladištenje, propisivanje, izdavanje i zbrinjavanje na način koji je sukladan važećim propisima i preporukama proizvođača. Popis (vrsta i količina) veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala koji moraju biti u stalnoj zalihi mora se uspostaviti. Kontrola zaliha (narudžba i potrošnja) mora se utvrditi i dokumentirati. Dokumentacija se ispunjava tako da se osigura sljedivost. Rok valjanosti, vrijeme uporabe i stanje veterinarsko-medicinskih proizvoda i potrošnih materijala treba se redovito kontrolirati.

E) Recepti

Recepti se moraju pisati na precizan i razumljiv način i sukladno važećim propisima. Veterinarsko-medicinski proizvodi mogu se primjenjivati, izdavati i propisivati na temelju utvrđene dijagnoze nakon odgovarajućeg kliničkog pregleda životinje ili reprezentativnog uzorka skupine životinja. Recepti se moraju propisivati na takav način da imaju sljedivost i mogućnost praćenja usluge. Korisnici usluga moraju biti upozoreni o rizicima i mogućim nuspojavama veterinarsko-medicinskih pripravaka.

F) Svjedodžbe i certifikati

Svjedodžbe i certifikati se moraju izdavati sukladno Zakonu o veterinarstvu u BiH i na temelju njega donesenim podzakonskim propisima. Moraju se poduzeti sve mjere da se osigura integritet certificiranja. Certifikati se moraju ispunjavati na precizan, jasan način i čuvati na propisan način. Certifikati se moraju evidentirati i arhivirati na način da je osigurana sljedivost.

Obrazac broj 2.

Naziv podnosioca zahtjeva

Adresa

Tel/fax

e - mail

Broj: _____

Datum: _____

(naziv mjerodavnog kantonalnog ministarstva)

(adresa)

Z A H T J E V
za dodjelu područja djelovanja

Podnosim zahtjev za dodjelu _____ područja
(navesti slovima broj područja djelovanja za koje se zahtjev podnosi)
djelovanja sa prijavom veterinara koji će obavljati poslove na tom području
djelovanja:

1. područje djelovanja označeno kao: _____ na kome
će poslove obavljati*:

2. područje djelovanja označeno kao: _____ na kome
će poslove obavljati*:

(navesti naziv ili oznaku područja djelovanja za koji/a se podnosi zahtjev i ime i prezime dr.vet.med koji će te poslove obavljati)

Uz Zahtjev dostavljam:

- a) ovjeren spisak uposlenih veterinara u veterinarskoj stanici;
- b) potvrdu Fonda PIO/MIO i Fonda zdravstvenog osiguranja o izmirenim obvezama po osnovu doprinosa za uposlenike*;
- c) kopije licence, uvjerenja o položenom stručnom ispitu i potvrda/certifikata o obavljenim edukacijama u proteklih pet godina za svakog veterinara
- d) kod suda ovjerenu izjavu da veterinarskoj stanici ili njenim uposlenicima odlukom suda ili drugog mjerodavnog organa nije izrečena mjera zabrane obavljanja veterinarske djelatnosti.

Odgovorna osoba

M.P.

** (potvrda ne starija od 10 dana od dana podnošenja zahtjeva)

На основу чл. 82. став 4., 92. став 1., 103. став 3. и 132. став 3. Закона о ветеринарству ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/00), федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства доноси

**ПРАВИЛНИК
О УСЛОВИМА ЗА ОСНИВАЊЕ И ОБАВЉАЊЕ
ВЕТЕРИНАРСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ И НАЧИНУ
ДОДЈЕЛЕ ПОДРУЧЈА ДЈЕЛОВАЊА**

I - ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет)

Овим Правилником прописују се услови у погледу простора, кадра и ветеринарско техничке опреме за оснивање ветеринарске станице, клинике, самосталне ветеринарске праксе, ветеринарске службе и ветеринарске установе као и услови за обављање ветеринарске дјелатности прописане Законом о ветеринарству ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/00) (у даљем тексту: Закон) као и начин дојеле подручја дјеловања.

**II – ПОСТУПАК ЗА УТВРЂИВАЊЕ ИСПУЊЕНОСТИ
УСЛОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ВЕТЕРИНАРСКЕ
ДЈЕЛАТНОСТИ**

Члан 2.
(Захтјев за регистрацију)

- (1) Ветеринарска организација, самостална ветеринарска пракса и ветеринарска служба не може почети са радом док надлежно министарство не донесе рјешење о испуњавању прописаних услова у погледу простора, кадра и ветеринарско-техничке опреме, а правна лица не изврше упис дјелатности у судски регистар.
- (2) Захтјев за утврђивање испуњености услова за објекте из става (1) овог члана подноси се кантоналном министарству надлежном за послове ветеринарства (у даљем тексту: кантонално министарство). За ветеринарску установу у власништву Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација БиХ), захтјев за утврђивање испуњености услова подноси се Федералном министарству пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Федерално министарство), а за ветеринарску установу коју оснива кантон, надлежном кантоналном министарству.
- (3) Уз Захтјев из става (2) овог члана потребно је у оригиналу или овјереној копији приложити за:

а) ветеринарску станицу и клинику:

- мишљење о оправданости оснивања ветеринарске станице или клинике издато од Ветеринарске коморе Федерације БиХ,
- одлуку о оснивању,
- рјешење о упису у судски регистар,
- попис послова из члана 91. Закона које ветеринарска организација намјерава обављати;
- графички приказ распореда просторија и комуникација између појединих радних, помоћних и санитарних просторија.

б) ветеринарску установу:

- одлуку о оснивању,
- сагласност оснивача на Статут ветеринарске установе,
- графички приказ распореда просторија и комуникација између појединих радних, помоћних и санитарних просторија,

- попис послова из чл. 96., 97. и 98. Закона које ветеринарска установа намјерава обављати.

ц) самосталну ветеринарску праксу:

- мишљење о оправданости оснивања самосталне ветеринарске праксе издато од Ветеринарске коморе Федерације БиХ,
- увјерење о држављанству БиХ,
- доказ о радном искуству у струци у трајању од најмање три године,
- копију радне књижице,
- увјерење о положеном стручном испиту,
- овјерену изјаву да правоснажном судском пресудом или одлуком другог надлежног органа није изречена мјера сигурности или заштитна мјера забране обављања послова ветеринарске дјелатности,
- одобрење за самосталан рад (лиценцу),
- за ветеринарског техничара документе из ал. 2,4 и 5 ове тачке,
- графички приказ објекта.

д) ветеринарску службу:

- копију одлуке о оснивању,
- графички приказ распореда просторија и комуникација између појединих радних, помоћних и санитарних просторија,
- попис послова из члана 109. Закона које ветеринарска служба намјерава обављати.

- (4) Испуњеност прописаних услова утврђује стручна комисија коју рјешењем именује надлежни министар.
- (5) Рјешење о испуњавању прописаних услова на приједлог стручне комисије из става (4) овог члана доноси надлежни кантонални односно федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства овисно којем министарству је упућен захтјев.
- (6) Одговорно лице у правном лицу или физичко лице из става (3) тачка ц) овог члана обавезно је унапријед, писаним путем, обавијестити кантонално министарство о датуму почетка рада или о датуму престанка рада, а кантонално министарство о томе писаним путем обавијестити Федерално министарство.

III - ОПЋИ УСЛОВИ

Члан 3.
(Објекат)

- (1) Објекат за обављање ветеринарске дјелатности мора имати засебан улаз са примјереним прилазним путем и видно истакнут натпис са пуним називом, адресом, телефонским бројем и радним временом.
- (2) Услови из става (1) овог члана не односе се на правно лице које има ветеринарску службу.

Члан 4.
(Просторије)

- (1) Распоред просторија унутар објекта из члана 3. овог Правилника и путеви комуникације између појединих радних, помоћних и санитарних просторија, морају чинити функционалну цјелину те омогућавати одвајање чистог од нечистог дијела просторија, несметани рад, сигурност и кретање стручног особља и странака, као и заштиту од неовлаштеног улаза у радне просторије.
- (2) У радним просторијама под и зидови до стропа, осим у просторијама намијењеним за административне послове, морају бити израђени од материјала који се може лако прати и дезинфиковати и не смију бити клизави.

- (3) Просторије, овисно о намјени, садржају и обиму посла, морају бити одговарајуће величине, прозачне, сухе и темпериране.
- (4) Просторије намијењене складиштењу загађујућих материја морају бити уређене у складу с прописима којима се регулише заштита околине.
- (5) Просторија за изолацију заражених и на заразу сумњивих животиња мора имати засебан улаз и бити под сталним надзором.
- (6) Просторије у објекту морају испуњавати и слиједеће услове:
- а) намјена појединих просторија у објекту мора бити видно означена на улазним вратима сваке просторије;
 - б) у просторијама се мора осигурати одвојено сакупљање медицинског отпада, спремање у одговарајуће spremнике те привремено складиштење у посебно одвојеном простору;
 - ц) просторије морају бити освијетљене природним или вјештачким извором свјетлости.
 - д) у просторији за преглед и лијечење, просторији за хируршке захвате те за интензивно лијечење мора бити осигурано освјетљење од минимално 500 лукса;
 - е) зидови, врата и прозори у просторијама у које се уводе животиње, у лабораторију и простору/просторији за чишћење, прање и стерилизацију, морају бити равних и глатких површина, отпорних на често темељно чишћење, прање и дезинфекцију.

IV - ПОСЕБНИ УСЛОВИ

Члан 5.

(Ветеринарска станица и самостална ветеринарска пракса)

- (1) Овисно о врсти и обиму услуга које пружа, ветеринарска станица мора имати ветеринарску амбуланту која има следеће:
- а) просторију за преглед и лијечење животиња;
 - б) простор/просторију за обављање хируршких захвата на животињама;
 - ц) простор/просторију за преглед и обављање вјештачког осјемењавања животиња;
 - д) простор/просторију за обављање лабораторијских претрага;
 - е) просторију/простор за чишћење, прање и стерилизацију;
 - ф) простор/просторију за инструменте и прибор;
 - г) просторију/простор за складиштење лијекова и другог санитарског материјала;
 - х) просторију за ветеринарске запосленике;
 - и) санитарни чвор с купаоницом за ветеринарске запосленике;
 - ј) чекаоницу за странке и животиње;
 - к) просторију за изолацију животиња;
 - л) расхлађени простор/просторију за привремено одлагање отпадних животињских материја.
- (2) Ветеринарска станица може имати подручну ветеринарску амбуланту која мора испуњавати услове прописане у ставу (1) овог члана.
- (3) За провођење прописаних мјера (вакцинација, дијагностичка и друга испитивања) ради заштите здравља животиња и људи те мјера за откривање, сузбијање, спрјечавање и искорјењивање заразних или паразитарних болести и зооноза ветеринарска станица мора имати:
- а) уведен систем управљања квалитетом;
 - б) од кантоналног министарства додијељено подручје дјеловања.
- (4) Систем управљања квалитетом мора бити дефинисан, документован, имплементиран, контролисан, ревидиран и континуирано унапређиван и мора испуњавати услове из Кодекса добре ветеринарске праксе Европске федерације ветеринара.
- (5) Ветеринарска станица мора осигурати обављање послова током цијелог дана и ноћи, с обавезном дежуром најмање једног дипломираног ветеринара/доктора ветеринарске медицине (у даљем тексту: ветеринар).
- (6) Самостална ветеринарска пракса мора испуњавати услове прописане ставом (1) тач. а), е), и) и ј).

Члан 6.

(Ветеринарска служба)

- (1) Ветеринарска служба мора имати просторију за преглед и лијечење животиња која се може уредити у одвојеном дијелу производног објекта или у посебном објекту за ту намјену.
- (2) У просторији за преглед и лијечење животиња из става (1) овог члана могу се налазити: простор за обављање лабораторијских претрага, простор за чишћење, прање и стерилизацију те простор за инструменте и прибор.

Члан 7.

(Ветеринарска клиника)

- (1) Ветеринарска клиника, овисно о врсти и обиму услуга које пружа, мора имати следеће:
- а) просторије за преглед и лијечење животиња;
 - б) хируршки блок са двије операционе сале;
 - ц) простор за припрему и стерилизацију инструмената и прибора;
 - д) простор за хируршку припрему и припрему животиња;
 - е) просторију за обављање лабораторијских претрага;
 - ф) просторије или простор са опремом за обављање РТГ, УЗ, ЕКГ и ендоскопску дијагностику;
 - г) простор за интензивну његу животиња с контролисаним доводом кисика, влаге и топлине;
 - х) простор/просторију за чишћење, прање и стерилизацију инструмената и прибора;
 - и) просторију за чување лијекова и другог санитарског материјала с хладњаком;
 - ј) санитарни чвор с купаоницом;
 - к) просторију за ветеринарске запосленике и консултације са странкама;
 - л) чекаоницу за странке и животиње;
 - м) просторију за изолацију животиња;
 - н) просторију за привремено одлагање отпадних животињских материја;
 - о) просторију за смјештај и његу животиња које су предмет стационарне здравствене заштите.
- (2) Ветеринарска клиника регистрована за велике животиње мора имати складиште хране и стеље.
- (3) Ветеринарска клиника дужна је осигурати обављање бактериолошких, вирусолошких, серолошких, токсиколошких, паразитолошких и других претрага у властитом лабораторију или путем уговора с неком другом лабораторијом.
- (4) У просторији за смјештај и његу животиња које су предмет стационарне здравствене заштите може се налазити простор за интензивну његу животиња с контролисаним доводом кисика, влаге и топлине.

- (5) Ветеринарска клиника мора осигурати цјелодневни стални стручни надзор над животињама у лијечењу.

Члан 8.

(Центар за репродукцију у сточарству Федерације и Центар за репродукцију и вјештачко осјемењавање кантона)

- (1) Центар за репродукцију у сточарству Федерације и Центар за репродукцију и вјештачко осјемењавање кантона (у даљем тексту: Центар) мора бити изграђен или изолиран на начин који спрјечава контакт са другим животињама, те мора имати сљедеће:
- простор за смјештај животиња;
 - просторију за изолацију животиња с посебним улазом;
 - просторију за сакупљање сјемена;
 - простор/просторију за чишћење, прање и стерилизацију;
 - просторију за складиштење сјемена;
 - просторију за складиштење течног душика или вањски резервоар течног душика;
 - простор/просторију за преглед и лијечење животиња;
 - просторију за лабораторијске претраге, обраду, разрјеђивање и конзервисање сјемена;
 - просторију за ветеринарске запосленике и консултације са странкама;
 - санитарни чвор с купаоницом и заходом;
 - гардеробу за запосленике;
 - складиште хране и стеље.
 - административне просторије.
- (2) Простор за смјештај животиња мора бити физички одвојен од просторија за обраду и складиштење сјемена.
- (3) У просторијама за лабораторијске претраге, обраду, разрјеђивање и конзервисање сјемена мора се осигурати температура просторије између 18 и 22 °Ц, а прозори морају бити затамњени.
- (4) Простор за преглед и лијечење великих животиња може се уредити као надстрешница с везовима и стојницом за фиксацију и преглед великих животиња.
- (5) Испред улаза мора бити постављена дезинфекциона баријера за људе и возила.

Члан 9.

(Ветеринарски завод)

- (1) Објекат ветеринарског завода мора имати сљедеће:
- круг око објекта одвојен од околине оградом, са приступом за доставна пријевозна средства за узорке, те уређену унутрашњост круга (бетонске подлоге, уређене травнате површине и др.)
 - зависно од броја запосленика, просторе за запосленике, за одмор, стручну библиотеку, те просторе за администрацију;
- (2) Ветеринарски завод за обављање ветеринарске дјелатности мора имати:
- одјел за ветеринарско јавно здравство и
 - одјел за заразне, паразитарне и друге болести животиња.
- (3) Одјел за ветеринарско јавно здравство из става (2) овог члана чине:
- просторија за пријем узорака
 - лабораторије за микробиологију хране и воде
 - лабораторије за микробиологију хране за животиње
 - лабораторије за утврђивање резидуа у храни животињског поријекла и других биолошки активних материја у животињама

- лабораториј за физикално - хемијска испитивања.
- (4) Одјел за заразне, паразитарне и друге болести животиња из става (2) овог члана чине:
- просторија за пријем узорака
 - лабораторије за дијагностику бактеријских и других заразних болести животиња;
 - лабораториј за паразитологију
 - лабораториј за маститис и контролу квалитета сировог млијека
 - лабораториј за патолошку морфологију
 - лабораториј за патологију риба.
- (5) Уколико се Одјели из става (2) овог члана не баве неким од испитивања наведених у ст. (3) и (4) овог члана, није у обавези посједовати лабораториј за та испитивања.

Члан 10.

(Лабораторија)

- (1) Лабораториј мора испуњавати услове прописане Одлуком о условима које морају испуњавати овлаштени ветеринарски дијагностички лабораторији ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04 и 43/09), овисно о врсти испитивања за која је овлаштен, мора имати одговарајућу опрему и прибор и бити опремљен за извођење тестова и метода из његовог подручја рада у складу са начелима добре лабораторијске праксе (ГЛП) и овлаштен од стране Федералног министарства.
- (2) Захтјев за овлашћивање подноси се Федералном министарству на Обрасцу број 1. који се налази у прилогу овог Правилника и чини његов саставни дио.
- (3) Испуњеност услова из става (1) овог члана утврђује Стручна комисија коју рјешењем именује федерални министар.
- (4) На основу мишљења Стручне комисије из става (3) овог члана, федерални министар доноси Рјешење о овлашћивању за појединачне лабораторијске методе које важи најдуже три године.
- (5) Списак овлашћених лабораторија објављује се на веб страници Федералног министарства.

Члан 11.

(Ветеринарски институт Федерације)

- (1) Ветеринарски институт Федерације за обављање ветеринарске дјелатности мора испуњавати услове прописане у чл. 9. и 10. овог Правилника.
- (2) Поред одјела и лабораторија из члана 9. овог Правилника, Ветеринарски институт Федерације може посједовати и друге одјеле формиране за обављање стручних послова које морају испуњавати услове из члана 10. овог Правилника.
- (3) Ветеринарски факултет у Сарајеву, за обављање ветеринарске дјелатности из члана 99. Закона, мора испуњавати услове прописане овим Правилником.

V - УСЛОВИ ЗА ОПРЕМУ И СТРУЧНИ КАДАР

Члан 12.

(Опрема)

- (1) Опрема, инструментариј, прибор и лична средства заштите морају бити обезбјеђена за све запосленике и израђена од материјала који се лако пере, дезинфикује и стерилише или је намијењен за једнократну употребу.
- (2) Правно или физичко лице које обавља ветеринарску дјелатност мора:
- имати попис свог инструментарија, опреме, прибора и личних средстава заштите, њихову спецификацију;

- б) осигурати уредно одржавање и провјеру инструмената и опреме те о томе водити евиденцију;
- ц) осигурати телекомуникацијске уређаје (телефон, факс) и адресу електронске поште, а за директну употребу и потребе запосленика мора се осигурати најмање један компјутер са приступом интернету и обавезном електронском поштом.
- (3) Уколико се у дијагностици или терапији користи рендгенски или други апарат који производи јонизирајуће и нејонизирајуће зрачење, за његову употребу потребно је имати одобрење надлежног органа у складу Законом о радијацијској и нуклеарној сигурности у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 88/07).
- (4) За сваког ветеринара потребно је осигурати одговарајући простор под кључем за службене евиденције, документацију, обрасце и слично.
- (5) Просторија за преглед и лијечење животиња, просторија за смјештај и његу животиња које су предмет стационарне здравствене заштите и санитарни чвор морају имати умиваоник са обезбјеђеном топлом и хладном водом те текућим сапуном и ручницима за једнократну употребу, односно сушилом за руке.

Члан 13.

(Стручни кадар)

- (1) Ветеринарска служба може обављати ветеринарску дјелатност ако у радном односу на неодређено вријеме има запосленог најмање једног ветеринара с одобрењем за рад (лиценцом) и једног ветеринарског техничара.
- (2) Ветеринарска станица може обављати ветеринарску дјелатност ако у радном односу на неодређено вријеме има у ветеринарској амбуланти запослено најмање два ветеринара с одобрењем за рад (лиценцом) те најмање једног ветеринарског техничара.
- (3) Ветеринарска клиника може обављати ветеринарску дјелатност ако у радном односу на неодређено вријеме има запослено најмање четири ветеринара за обављање послова за које је клиника регистрована и, зависно од обима посла, довољан број ветеринарских техничара.
- (4) Центар за репродукцију и вјештачко осјемењавање може обављати ветеринарску дјелатност ако у радном односу на неодређено вријеме има запослено најмање два ветеринара с одобрењем за рад (лиценцом) те довољан број ветеринарских техничара.
- (5) Ветеринарски завод мора имати најмање:
- руководиоце одјела (магистар или специјалиста ветеринарске медицине из области рада одјела са најмање 3 године радног искуства);
 - стручно особље за обављање лабораторијских испитивања (висока стручна и средња стручна спрема).
- (6) Ветеринарски институт Федерације мора имати најмање:
- руководиоце одјела (доктор ветеринарских наука из области рада одјела са најмање 5 година радног искуства);
 - стручно особље за обављање лабораторијских испитивања (магистар или специјалиста из области дјелатности лабораторија са најмање 3 године радног искуства);
 - ветеринарске и друге стручне запосленике, као и техничке сараднике (средња стручна спрема) потребне за обављање дјелатности из члана 95. Закона.

Члан 14.

(Пријевозна средства)

Пријевозно средство мора одговарати својој намјени, имати ознаку физичког или правног лица које обавља ветеринарску дјелатност и бити снабђено опремом за обављање теренских послова, и то:

- а) за пријевоз контејнера с текућим душком мора имати пртљажник, односно простор за смјештај контејнера, одвојен од простора превиђеног за пријевоз људи, с опремом за фиксацију контејнера у пријевозу да се спрјечи потенцијална опасност од разлијевања текућег душка;
- б) мора бити опремљено покретним затвореним кутијама или ормарићима за чување лијекова, прибора и искориштеног медицинског материјала током пријевоза те с термички изолованом опремом за дневни пријевоз и смјештај вакцина, лијекова и узетих узорака који се чувају на одређеном температурном режиму.

Члан 15.

(Збрињавање отпада)

За отпад настао у раду мора се осигурати прикупљање у складу с прописима којима се уређује управљање отпадом.

VI - ПОДРУЧЈА ДЈЕЛОВАЊА

Члан 16.

(Подручје дјеловања)

- (1) Подручје дјеловања значи додјелу одобрења једној ветеринарској станици да на одређеном подручју обавља сљедеће послове:
- а) провођење обавезних мјера здравствене заштите животиња прописаних годишњом Наредбом,
- б) идентификацију и контролу кретања животиња,
- ц) издавање свједоцбе о здравственом стању животиње.
- (2) Под подручјем дјеловања у смислу овог Правилника, подразумијева се географско подручје једног села, општине или подручје које обухвата више села, или општина са јасним административним или географским границама унутар подручја кантона.
- (3) Кантонално министарство врши додјелу подручја дјеловања.
- (4) Ветеринарска служба, ако испуњава услове прописане овим Правилником обавља послове из става (1) тач. а) и б) овог члана у властитом узгоју, а послови из става (1) тачка ц) овог члана додјелују се ветеринарској станици којој је додијељено подручје дјеловања.
- (5) Захтјев за добијање подручја дјеловања из члана 19. овог Правилника може поднијети регистрована ветеринарска станица на епизоотиолошкој јединици која поседује рјешење о обављању ветеринарске дјелатности.
- (6) Једна ветеринарска станица може поднијети захтјев за једно или више подручја дјеловања унутар једне епизоотиолошке јединице на којој има регистровану дјелатност.
- (7) Ако на епизоотиолошкој јединици не постоји регистрована ветеринарска станица која испуњава услове прописане овим Правилником или у случају да је постојећој ветеринарској станици одузето подручје дјеловања због уочених неправилности у раду, подручје дјеловања додијелиће се заинтересованим ветеринарским станицама из сусједне или друге општине, односно града у складу са одредбама овог Правилника.

Члан 17.

(Обавезе ветеринарске станице којој је додијељено подручје дјеловања)

- (1) Ветеринарска станица којој је додијељено подручје дјеловања дужна је:
 - а) свим власницима/држаоцима животиња на додијељеном подручју дјеловања пружити стручну услугу, а послове наведене у члану 16. став (1) тач. а) и б) овог Правилника обавити у року који је за поједине мјере прописан;
 - б) извјештавати Федерално министарство и кантонално министарство о свим извршеним обавезним мјерама и
 - ц) водити евиденције о извршеним пословима у писаној и електронској форми на прописани начин.
- (2) У случају одбијања власника/држаоца животиња да животињу подвргне прописаним мјерама из члана 16. став 1. тач. а) и б) овог Правилника, ветеринарска станица дужна је ту околност писаним путем пријавити надлежној кантоналној ветеринарској инспекцији, а копију пријаве доставити кантоналном и Федералном министарству.
- (3) Ветеринарска станица је дужна кантоналном министарству писаним путем пријавити сваку промјену чињеница које су од утјецаја на провођење прописаних мјера на додијељеном подручју у року од седам дана од дана настанка те промјене.

Члан 18.

(Поступак додјеле подручја дјеловања)

- (1) Кантонално министарство одређује подручја дјеловања на основу података о сточном фонду, економској моћи становништва, близини и квалитету комуникација и врши категоризацију свих насељених мјеста на:
 - а) I. категорија (пожељно) подручје са развијеним сточарством и развијеним путним комуникацијама,
 - б) II. категорија (прихватљиво) подручје са развијеним сточарством и добрим путним комуникацијама
 - ц) III. категорија (мање прихватљиво) подручје са развијеним сточарством и лошим путним комуникацијама
 - д) IV. категорија (нужно прихватљиво) подручје са слабо развијеним сточарством и лошим путним комуникацијама.
- (2) Кантонално министарство на основу утврђене категоризације из става (1) овог члана израђује графички приказ граница подручја дјеловања те обавјештава ветеринарске станице са свог епизоотиолошког подручја о покретању поступка додјеле подручја дјеловања.

Члан 19.

(Захтјев за додјелу подручја дјеловања)

- (1) Захтјев за додјелу подручја дјеловања (у даљем тексту: Захтјев), ветеринарска станица подноси кантоналном министарству на Образцу број 2. који се налази у прилогу овог Правилника и чини његов саставни дио.
- (2) Уз Захтјев се доставља:
 - а) овјерен и од стране одговорног лица потписан списак запослених ветеринара;
 - б) потврду Фонда ПИО/МИО и Фонда здравственог осигурања (потврда не старија од мјесец дана од

дана подношења захтјева) о измиреним обавезама по основу доприноса за запосленике;

- в) копије лиценце, и потврда/сертификата о обављеним едукацијама у протеклих пет година за сваког ветеринара;
- д) код суда овјерену изјаву одговорног лица да ветеринарској станици или њеним запосленицима одлуком суда или другог надлежног органа није изречена мјера забране обављања ветеринарске дјелатности.

Члан 20.

(Бодовање)

- (1) Кантонално министарство врши преглед захтјева и бодовање захтјева према критеријима за бодовање:
 - а) категорија свих насељених мјеста на којој се додијељено подручје налази:

I. категорија.....	1 бод
II. категорија.....	2 бода
III. категорија.....	3 бода
IV. категорија.....	4 бода
 - б) сједиште ветеринарске станице у односу на подручје дјеловања

Амбуланта ветеринарске станице је у подручју дјеловања које се додјељује.....	3 бода
Амбуланта ветеринарске станице је на удаљености < од 10 км од подручја дјеловања.....	2 бода
Амбуланта ветеринарске станице је на удаљености > од 10 км од епизоотиолошке јединице.....	1 бод
 - ц) стручно искуство и едуцираност ветеринара који ће обављати послове на подручју дјеловања на који се односи захтјев

Ветеринари са лиценцом*.....	5 бодова
по ветеринару	
Радно искуство ветеринара дуже од 1 године	1 бод
по ветеринару	
- * Ветеринар из једне ветеринарске амбуланте може бити пријављен само за једно подручје дјеловања
- Приложени докази о едукацији запосленика у подручју здравствене заштите и ветеринарског јавног здравства у посљедњих пет година.....
- а) 1 бод по ветеринару за сваки доказ о едукацији
 - д) Додатни опћи критерији:

Податак из евиденције кантоналног министарства о обављању дјелатности ветеринарске станице 0-3 године.....	1 бод
3-5 година.....	2 бода
више од 5 година.....	3 бода
 - (2) Кантонално министарство приликом формирања подручја дјеловања дужно је водити рачуна о равномјерној заступљености свих категорија терена.
 - (3) Након истека рока за који су подручја дјеловања додијељена, кантонално министарство ће поновити поступак додјеле подручја дјеловања у складу са чланом 18. став (2) овог Правилника.

Члан 21.

(Рјешење о додјели подручја дјеловања)

- (1) Кантонално министарство доноси рјешење о додјели подручја дјеловања ветеринарској станици на период од пет година.
- (2) У Рјешење из става (1) овог члана обавезно се уписује опис послова на додијељеном подручју дјеловања, а графички приказ из члана 18. став (2) овог Правилника

се налази у прилогу рјешења и чини његов саставни дио.

- (2) Један примјерак рјешења из става (2) овог члана доставља се надлежној кантоналној ветеринарској инспекцији и Федералном министарству.

VII - ПРЕСТАНАК ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Члан 22.

(Одузимање послова из подручја дјеловања)

- (1) Кантонално министарство ће одузети додијељено подручје дјеловања ветеринарској станици у случају:
- а) престанка постојања ветеринарске станице услјед ликвидације, стечаја, изрицања мјере забране рада од стране надлежног органа,
- б) на приједлог надлежног ветеринарског инспектора у случају непровођења прописаних мјера на додијељеном подручју или утврђених неправилности у раду ветеринарске станице у пословима за које је додијељено подручје дјеловања.

Члан 23.

(Одустајање од извршења послова из подручја дјеловања)

- (1) Ветеринарска станица којој је рјешењем кантоналног министарства додијељено подручје дјеловања може у току трајања рјешења одустати од извршења послова провођења прописаних мјера о чему писаним путем обавјештава кантонално министарство.
- (2) Ветеринарска станица из става (1) овог члана дужна је наставити обављати послове на додијељеном подручју све док кантонално министарство то подручје не додјели другој ветеринарској станици након чега је дужна кантоналном министарству предати сву документацију која се односи на до тада проведене прописане мјере.

VIII - УСЛОВИ КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ ВЕТЕРИНАРСКЕ СТАНИЦЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ВЕТЕРИНАРСКО ЗДРАВСТВЕНИХ ПРЕГЛЕДА

Члан 24.

(Посебни услови)

Ветеринарске станице које обављају прописане ветеринарско-здравствене прегледе живих животиња,

животиња намијењених за клање, преглед меса и органа закланих животиња, намирница животињског поријекла у унутрашњем промету, производњи и складиштењу морају:

- а) имати уведен систем управљања квалитетом;
- б) имати довољан број ветеринара који нису у сукобу интереса у обављању ових послова и испуњавају прописане услове за обављање службених контрола ради верификације поступања у складу с одредбама прописа о храни и храни за животиње те прописа о здрављу и добробити животиња.

IX - ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

- (1) Кантонална министарства ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Правилника, извршити додјелу подручја дјеловања.
- (2) Ветеринарске станице, клинике, самостална ветеринарска пракса и ветеринарска служба морају прилагодити услове у погледу уређења, објеката, опреме те броја стручних запосленика у складу са одредбама овог Правилника, у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 26.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о условима у погледу простора, кадра и ветеринарско-техничке опреме за оснивање ветеринарских организација и ветеринарских установа ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 6/03 и 49/07).

Члан 27.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објаве у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 06-24/1-2862-1/15
19. јануара 2016. године
Сарајево

Министар
Мр sci. Шемсудин Дедић, с. р.

Образац број 1.

Назив подносиоца захтјева
Адреса
Тел/фах
е - маил

Број: _____

Датум: _____

Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства

- Сектор за ветеринарство –

Марка Марулића бр. 2, 71 000 САРАЈЕВО

У складу са чланом 3. тачка 27. Закона о ветеринарству у БиХ („Службени гласник БиХ“ и број 34/02) и чланом 82. Закона о ветеринарству („Службене новине Федерације БиХ“ број 46/00) подносим

ЗАХТЈЕВ

- За утврђивање испуњености прописаних услова у погледу простора, кадра и ветеринарско-техничке опреме за лабораторијско испитивање.
- За овлаштење лабораторије за провођење дијагностичких и аналитичких испитивања
- За обнову овлаштења лабораторије за провођење дијагностичких и аналитичких испитивања

Заокружити словну ознаку на коју се захтјев односи

Уз захтјев достављамо:

Документ	Да**	Не**
Подручје траженог овлаштења –за захтјев под б)		
Акт о оснивању или доказ о упису у судски регистар		
Подаци о просторним условима смјештаја-плочрт		
Описи поступака и начина провођења испитивања за које се тражи овлаштење		
Попис техничке опреме за испитивања за коју се тражи овлаштење		
Подаци о стручној оспособљености и броју запосленика		
Доказ о проведеном међулабораторијском испитивању * (ПТтестови)		

*документацију под овом ознаком није потребно доставити при првом подношењу захтјева

** у ступцима Да/Не означити поље са ознаком „Х“

Име и презиме и потпис одговорног лица

М.П.

ПРИЛОГ
СИСТЕМ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ УНУТАР
ВЕТЕРИНАРСКЕ СТАНИЦЕ

I. ОПЋИ УСЛОВИ

Ветеринарска станица мора:

- идентификовати своје пословне процесе и њихово провођење кроз организацију,
- одредити редослијед и међусобне односе наведених процеса,
- одредити мјерила и методе потребне за осигурање дјелотворности извођења и контроле наведених процеса,
- осигурати расположивост средстава и информација потребних за одржавање извођења и надзора наведених процеса,
- надzirати, мјерити и анализирати наведене процесе,
- примјењивати редовно унапрјеђење наведених процеса.

Систем управљања квалитетом мора бити дефинисан, документиран, примјењен, евалуиран, контролисан и стално унапрјеђиван.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРУЖАЊА УСЛУГА

Ветеринарске услуге укључују много повезаних активности (процеса). Њихово препознавање и процјена њихових интеракција унапрјеђују досљедност и дјелотворност услуга.

А) Евиденције корисника услуга

Евиденције морају бити написане детаљно, читко и разумљиво и у складу с прописима за сваког појединог корисника услуга. Повјерљивост мора бити осигурана. Евиденције морају бити организоване, архивирани и стално доступне. Евиденције морају садржавати све поступке проведене хронолошким редом. Специјалистички подаци (лабораторијски налази, итд.) требају бити повезани или споменути у евиденцији корисника услуга. Административни подаци (неплаћени рачуни, одложене исплате, жалбе, итд.) требају бити такође повезани или наведени у евиденцији.

Б) Поступак вођења ветеринарско-медицинског случаја

Почетна и уобичајена процјена случаја мора се јасно саопштити кориснику услуге на њему разумљив начин. Корисник услуге мора се извјестити о користи, ризицима и цијени предложене услуге, те мора дати свој пристајан прије пружања услуге. Организација мора информисати корисника услуге о својим цијенама које морају бити примјењиване на

конзистентан начин. Детаљни рачуни, који показују све услуге и административне производе морају бити издани.

Ц) Након сваког прегледа и лијечења животиње, кориснику услуге мора се доставити налаз који треба да садржи:

- Име и презиме власника животиње,
- шифру имања,
- врсту и идентификациони број животиње,
- дијагноза,
- терапија (каренца за примјењене лијекове),
- печат ветеринарске организације,
- потпис и факсимил доктора ветеринарске медицине.

Д) Медицински производи и потрошни материјал

Организације са залихом ветеринарско-медицинских производа и потрошних материјала морају имати успостављене системе евиденција како би се осигурале благовремене наруџбе, складиштење, прописивање, издавање и збрињавање на начин који је у складу с важећим прописима и препорукама произвођача. Попис (врста и количина) ветеринарско-медицинских производа и потрошних материјала који морају бити у сталној залихи мора се успоставити. Контрола залиха (наруџба и потрошња) мора се утврдити и документовати. Документација се испуњава тако да се осигура сљедивост. Рок ваљаности, вријеме употребе и стање ветеринарско-медицинских производа и потрошних материјала треба се редовно контролисати.

Е) Рецепти

Рецепти се морају писати на прецизан и разумљив начин и у складу с важећим прописима. Ветеринарско-медицински производи могу се примјењивати, издавати и прописивати на основу утврђене дијагнозе након одговарајућег клиничког прегледа животиње или репрезентативног узорка скупине животиња. Рецепти се морају прописивати на такав начин да имају сљедивост и могућност праћења услуге. Корисници услуга морају бити упозорени о ризицима и могућим нупојавама ветеринарско-медицинских припревака.

Ф) Свједоцбе и сертификати

Свједоцбе и сертификати се морају издавати у складу са Законом о ветеринарству у БиХ и на основу њега донесеним подзаконским прописима. Морају се подузети све мјере да се осигура интегритет сертификирања. Сертификати се морају испуњавати на прецизан, јасан начин и чувати на прописан начин. Сертификати се морају евидентирати и архивирати на начин да је осигурана сљедивост.

Образац број 2.

Назив подносиоца захтјева

Адреса

Тел/фах

е - маил

Број: _____

Датум: _____

(назив надлежног кантоналног министарства)

(адреса)

ЗАХТЈЕВ
за додјелу подручја дјеловања

Подносим захтјев за додјелу _____ подручја
(навести словима број подручја дјеловања за које се захтјев подноси)

дјеловања са пријавом ветеринара који ће обављати послове на том подручју дјеловања :

1. подручје дјеловања означено као: _____ на коме ће послове обављати*:

2. подручје дјеловања означено као: _____ на коме ће послове обављати*:

(навести назив или ознаку подручја дјеловања за који/а се подноси захтјев и име и презиме др.вет.мед који ће те послове обављати)

Уз Захтјев достављам:

- овјерен списак запослених ветеринара у ветеринарској станици;
- потврду Фонда ПИО/МИО и Фонда здравственог осигурања о измиренем обавезама по основу доприноса за запосленике;*
- копије лиценце, увјерења о положеном стручном испиту и потврда/цртификата о обављеним едукацијама у протеклих пет година за сваког ветеринара
- код суда овјерену изјаву да ветеринарској станици или њеним запосленицима одлуком суда или другог надлежног органа није изречена мјера забране обављања ветеринарске дјелатности.

Одговорно лице

М.П.

**(потврда не старија од 10 дана од дана подношења захтјева)